

QVIES MEA QVI ES
FRANCISCI
PONÆ
cardiomorphoseos
SIVE
EX CORDE
DESVMPTA
Emblemata
SACRA
VERONÆ Superiorum permissu. MDCXXXXV.
G.G. f.

Eminentiſſimo, ac Reuerendiſſimo

PRINCIPI

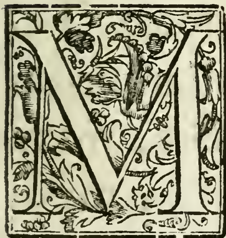
S. R. E.

Cardinali Ampliſsimo

D. D.

IVLIO MAZZARINO.

FRANCISCVS PONA F.

OS inualuit Auctoribus (EMINENTISSIME PRINCEPS) Operibus Patrocinium vt quærant. Terrarum Orbem veluti de ſpecula perluſtranti mihi, inter Sacrorum Antiſtites

tiſtites dignior Te conſpectus nullus, ſupremum qui tenes Virtutis apicem, cui Fortuna obſequens, fœliciter ancillatur. Solidioris Tu Gloriæ à puero irritamenta ſenſiſti; Regnorumquè, ephebus adhuc, concepiſti momenta; rerum agendarum vt molem, paribus ponderi humeris ſuſciperes, & perferres. Te proinde expetiëre Pontifices, Te quæſiuit Purpura, Te peroptarunt Reges. Teſtantur Sabaudia, Hiſpaniæ, Galliæ, maximum Te fuiſſe ſemper in maximis: Europæ namquè proprio ruentis pondere, auertiſti ſapienti dexteritate pericula. Tuam ergo

en meritò augustissimum Francorum Regnum, vix modò Amplitudinem capit; Tuis quoque adminiculis auctâ beatæ Regionis fœlicitate: dum Galliæ sibi adhuc in Te Superstitem gratulantur parem Purpurâ, & Meritis, Heroem celeberrimum illum, cuius gesta, ingenti argumento lassarunt Famam. Ecquis præter Te (Heros Amplissime) Italiam penè nutantem, prouido Consilio suffulxit? Quis Coelo, Genioquè dispares conciliauit Prouincias? Quis mutuâ fide, dissidentia inter se Regna coniunxit? Quis à Populis inter se rixantibus, leni Prudentiâ,

parem beneuolentiam extorſit? Iſta (PRINCEPS OPTIME) rude ingenium modò cient in Laudes; ſtilumque in encomia, quamquam hebetem acuunt. At cur Tua modò tentem geſta colligere, quibus nec grandia ſuffectura ſunt Hiſtoriæ Volumina? Beabunt ſatis ſuperque Tua Nomina exiguum Opus, me ſi fronti lubens inſcripſiſſe patieris; exileque munus, celſa non reſpuet dextera. Nec tamen CORDIS Vnius mei munuſculo, tantæ audebo Meritorum maieſtati litare: dedecet, quicquid HECATOMBE minus, tàm amplas Aras; hanc profanis ex-

plosis

ploſis ritibus, per SACRORVM CENTVRIAM CORDIVM adorno: quodquè fauſto iubeas omine eſſe, appendo Pietatis Opus: non iſta, qualia olim, Iuuentæ redolent vanitatem; nec erit cur vnquam pigeat, ſeria iſthęc exaraſſe. Parcat (oro ſupplex) ſuauiſsimus TVÆ EMINENTIÆ Genius, audenti fortè altius Humilitati, ſi, vt vota venerantis animi fœliciùs emitteret, tàm ſublimes adſpirauit ad Tholos: Deus quoque humilia deſpicit ex alto, nec tamen deſpicit; propenſumque obſequium pondus dare muneri perfert. Ipſe ſi Opuſculo faueris, iter

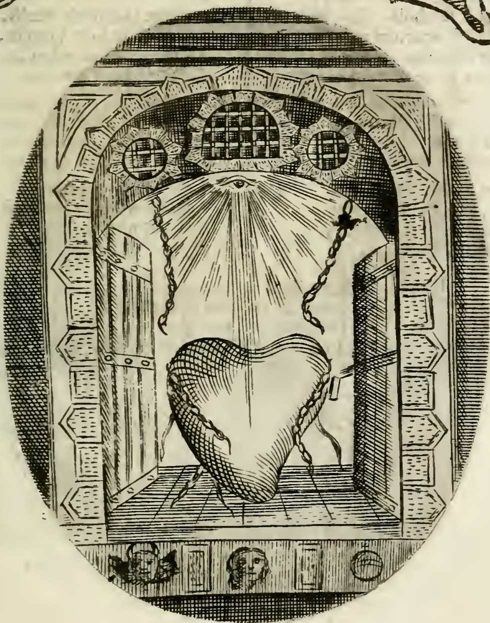
ad publicam ſternes gratiam. Ea Tibi interim beata perennet, & cumuletur fœlicitas, quam Tuus verè Eminentiſsimus Genius, Regnis peperit, aluit, propagauit.

Veronæ IV. Non. Maij
M DC XLV.

I.

Liber En ad TE redeo.

Peccator ad se reuersus.
Rythmus Apodos.

TE laudamus Dominum,
Celsum Cęlorum Principem;
Tibi vouemus Canticum:
Tibi Triumphum canimus,
Potentiæ tu fastigium;
Tu Sapientiæ culmina
Tu Bonitatis apices
Tenes, regnans in secula.

Errabam cœcus, deuius,
Septus hinc inde ſordibus.
Mancipium Hoſtis Inferi,
Catenis vinctus horridis.

Forti (heu nimis) imperio,
Caro iam Carni inſederat:
Munduſque iam ſeduxerat
Palantem (vafer) animum.

Retia ſæpè Diaboli
Subiuit deſiderium:
Fœdo Voluntas Aucupi
Prædam ſe dedit miſeram.

Deus miſertus plaſmatis
Omnipotentis dexteræ,
Cœcâ demerſum caueâ
Tu viſitaſti lumine.

O lumen Sole clarius,
Vita, Saluſque Gentium.
Limo ſepultum ſordido,
Viuificaſti Spiritum.

Tu dirupiſti vincula,
Tu contriuiſti laqueum:
Liber en ad te redeo
Dulcis Adiutor Optime.

Animæ flecto genua,
Sanctumque Nomen inuoco.
Hoſtiam laudis offero,
Quid boni vltra retribuam?

Squammæ cadunt ab oculis,
Diſrupta cedunt vincula,
Liber iam ad te redeo,
O Sempiterna Bonitas.

Non me Mors terret imminens;
Non Maris æſtus minitans;
Non ira Regum percutit,
Amor me dulcis reuocat.

Diù quærentis Numinis,
Amantem Amor reddidit;
Diuus Amor puriſſimus,
Quò nil Amanti dulcius.

Gloria Regi Domino,
Miranda cuì ſunt opera,
Hoſtibus qui præripuit,
Redimens Orbem Sanguine.

Creauit

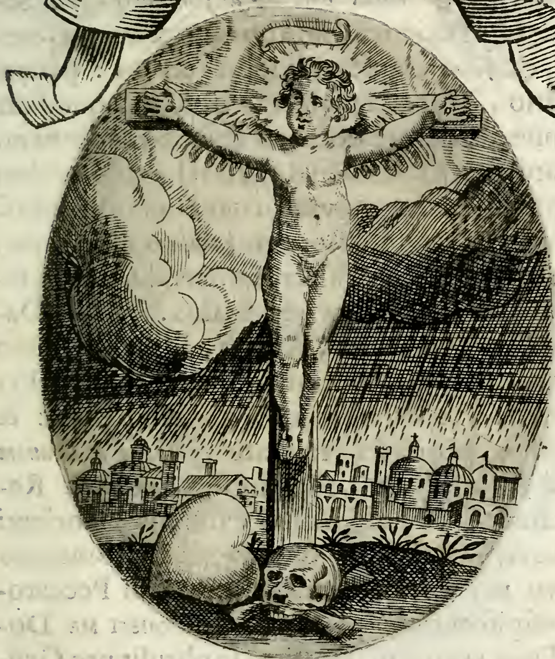
II.

DIuini immenſitatem Amoris, Regia Creationis aperuit Scena. Nil additum, creando, Numini; ſi eſſentiam ſpectemus. Deo, creaturæ non erat opus, niſi vt amando, ſemetipſum (ex

naturâ Boni, difunderet. Optimus in ſe, & Maximus, extra ſe quidquam haud erat quod quæreret. Creauit igitur, vt amaret, vtque amaretur; Fons enim, & Origo Amoris, imo Amor eſt. Probabilior Theologorum ſententia, ſcientiam Dei non eſſe rerum cauſam formaliter, per adiunctum voluntatis actum; & cenſent, illam non poſſe cauſare, niſi per voluntatem determinatam, cui attribuitur Amor: Et licet intellectus, & voluntas Dei, concurrant immediatè ad productionem rerum in diuerſo genere, ſimpliciter tamen loquendo, voluntas, ideſt Amor eſt potior operis cauſa; cum exercitium operis, primariò voluntati reſpondeat. Abſolutâ igitur Mundi Oeconomiâ Deus (quem Hominis gratiâ conſtruxerat) Hunc ad ſui imaginem fecit. Cor, Medicorum, & Philoſophorum ſententiâ, priùs generatur, & Vitale ſuſcipit munus: fortè (ſi liceat humiliter coniectari) in nuper creato Adam, cæpit præ cęteris membris Cor viuere; quem deinde ordinem, totius propagationis ſeries ſecuta eſt. Dignitatem ſi contemplamur viſceris, id non abſonum videtur, niſi Orthodoxę veritati repugnet. Cor expetit Deus: ipſi namque inſident cogitationes, & Amoris reciprocatio. Decebat enim Cor Deum impenſiùs amare, eoquè magis, quia ipſum Deus Creavit amando.

III.

EN tibi, Lector, Diuinus Amor, quàm malè habitus ab ijs, cum quibus ſuas eſſe delitias voluit. O'admirandam, & diſparem penitùs ab his, quę præceſsêre Cataſtrophen! Diuam Ipſe

maie-

maiestatem seruili obuoluit Carne, aciem ne oculorum obtunderet aspicientium. Paruulus dari nobis est passus, qui *Exultauit vt Gigas ad currendam viam, & cuius egressio à summo Cælo.* Solauerat Iesus miseros, leprosos mundauerat, erexerat claudos, iusserat videre cœcos: panum quinario, Turbas innumeras pauerat, quodque Diuinius, salutari doctrinâ deuios reuocauerat Peccatores. Qui tamen Rex Israel paulo pridem exceptus est Hierosolymis cum triumpho, easdem egreditur, grauissimam *baiulans sibi Crucem*, quam vt nos saluaret, alacri conscendit animo, ingentem Patri Spiritum redditurus. Filium Dauid fassi sunt Homines, Angeli, Demones: non tamen à Rege Atauo hæreditatem Sceptri tulit; Purpuram tantùm exoletam ad ludibrium: & Clauem, Prophetâ testante; *Dabo ei Clauem Dauid*, Crux fuit. Vnum sibi præterea Regis carmen (imo dimidium carminis) morienti reseruauit: IN MANVS TVAS DOMINE COMMENDO SPIRITVM MEVM; reliquum acclini Cordi Peccatorum resipiscentium permisit, REDEMISTI ME DOMINE DEVS VERITATIS. Hostiam se obtulit pro Gentibus Iesus: Iesu suauissimo Seruatori, Hostiam se offerat Cor, *vt in nouissimo resurgens cum Christo*, mereatur Cœlitibus aggregari.

Drach-

IV.

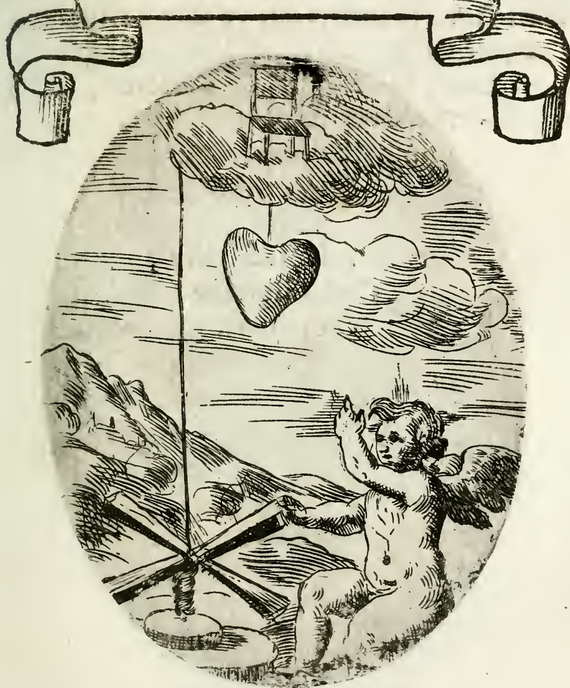

DIuus Amor accensâ face, attento ſtudio, nulli parcens labori, amiſſam Drachmam, Cor nimirum Peccatoris, cœno volutatum, imoquè ſolo inter Mundi purgamenta iacens

cens quærit. Proh Dilectionis ardores! Dederat Cordi aures, vt inſpirationes audiret; dederat alas, vt ad ſublimia contemplando volaret; ipſum vero humi repens, inter Carnis ſordes, Suis inſtar delitias quærens, ſuæ dignitatis oblitum, tranſitoria bona, æternæ prętulit gloriæ. Sterquilinium Carnis meruerat cum Tartari flammis mutare: dulciſſimus tamen Amor Ieſus, Sui perire Imaginem ægrè paſſus, Charitatis lumen accendit, & *tanquam Ceruus, Hinnuluſque Ceruorum* diſcurrens, nullis parcit ſalebris, inuijs nullis, donec pretio inextimabili Sacroſancti Sanguinis *Drachmam* redimat, Beatorumque conſortio adnumeret: quorum *ſuper vno Peccatore maius ſit gaudium, quàm ſuper ſeptem Iuſtorum Animas.*

V.

Donec PONAM.

EXemptum Cor vinculis criminum, quæ Diuina diſrupit Bonitas, Seruatori Optimo Gloriam cecinit: tandemque liberum ad ſe conuerſum; Carnis illecebras, Mundi technas, Dia-

bolique inſidias poſtlimino auerſatus, ad Sacram Redemptionis anchoram, fauſto ſe dirigit ſydere. Euitatis hoſtium decipulis, Diuo ſe ſe commiſit Amori; Inferis qui vt illlud eriperet, Pęnitentiæ deuinxit, rediturum vt gratias, Miſeratori Deo ſiſteret, ſuæ demum memor Originis, & optatam Sedem exquirens, toto voluntatis niſu, Cœleſti gratiæ cooperans.

***

VI.

Suapte Naturâ.

COR, viſcerum omnium calidiſſimum eſſe, Philoſophi omnes, Medicique ſunt faſſi: ſpirituum quippe ærarium eſt, & natiui Fons caloris; vt ſemper exæſtuans, perenni reſpira-

tionis egeat beneficio, ne ad interitum ſiccetur, & incaleſcat. Viſcus igitur Svapte natvra præcalidum, Diuini Amoris igniculis inflammari, quid mirum? Mirum potiùs, inter Mundi tepêre vligines, imò frigeſcere; aut fluxas quærens diuitias, aut male feriatis amoribus mancipatum; quibus, & quies adimitur corpori, & animi bona pereunt. Vratur itaque Sancti Spiritus igne, vt mundo ipſi Corde placeamus, & Creatori ſuo, ipſum enixiùs amanti, quantùm in ſe eſt, incomparabilis beneficia Amoris, obſequij, & dilectionis retributione compenſet.

Scruta-

VII.

Scrutator Es Tu.

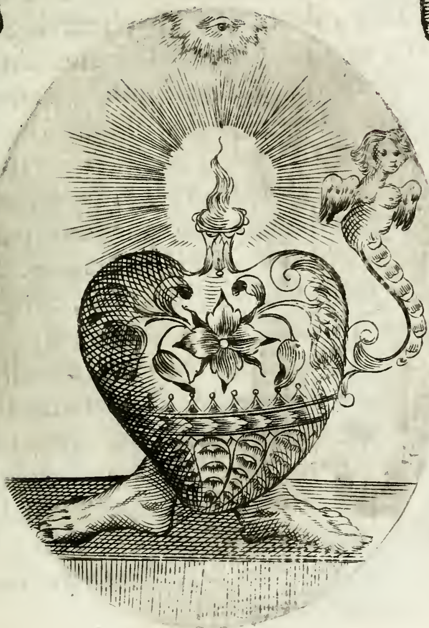
PRofitetur Anatomen Diuus Amor , in Amplissimo Vniuersi Theatro. Mirandam spectat industriam, quidquid ab Empireo, ad Inferos. Dedignatur Is artus scindere, & impura abdominis

dominis viſcera pertentare. Cordis tantùm Regia introſpicit penetralia, huius etenim SCRVTATOR EST SOLVS. Penitiores diſtinguit fibras, & ſinus vtriuſque, intimos inquirit receſſus; adeò vt ne quidem imperceptibilis ſpiritus, Lyncæum efugiat obtutum. Expia tu Peccator, à ſordibus pectus, nares ne Dei fœtore, ne ve eius lumina Culpæ turpitudine ferias: *inſcrutabile namque licet ſit Cor tuum, & prauum, vt nequeat ab alijs cognoſci*, Dominus videt, & probat illud: nàm *quæ ſunt Hominis nemo nouit, niſi ſpiritus Hominis, qui eſt in ipſo. D. Paul. Epiſt. pr. ad Cor.* Cor ergo meritò diuus Amor peritâ manu contrectat, & aperit, *qui ſolus* (vt pr. Regum 16.) *nouit Hominum Corda: Auctori quippe tantùm conceditur, conſcientiam intrare ſecretam*, Proinde *neq; Diabolus* (vt D. ait Auguſtinus,) *Animæ videre poteſt cogitationes: id enim argumentum fuit Deitatis in Chriſto*: ex quo etiam Angelis hoc priuilegium fuit denegatum, ſolius Dei proprium, qui(vt habemus Rom. cap.4.) *vocat ea quæ non ſunt, tamquam ea, quæ ſunt.*

Verbum

VIII.

VERBVM TVVM.

DIuino Verbo Animam illuſtrante, ipſius Dei domicilium Cor, fulgenti veluti Elychnio ſplendet, ſuis vt præfulgere pedibus poſſit: neque hæreas, Lector, quod pedes Cordi at-

tribua-

tribuamus: non hodie primùm: hi ſunt, de quibus Propheta Regius in Pſalmis; STANTES ERANT PEDES NOSTRI, &c. ſunt autem pedes, affectus terrenorum; qui in morem proximè diſceſſuri, ſtare debent, non ſedere; vix ſcilicet in Corde morari. Hi ſunt, de quibus Propheta lugens ait. SORDES EIVS IN PEDIBVS EIVS, ideſt eius crimina in affectibus prauis, & inclinationibus peruerſis. Vt hos cuſtodiret Deus, ſupplex orabat Dauid. LIBERA PEDES MEOS A LAQVEO, ideſt à Tentatione victrice. Verbum enim Dei, vera & Sacroſancta LVCERNA eſt, quæ mentem irradians, errorum diſcutit caliginem, fideli præfulgens lumine. Faceſſite Vos LVCIANI, FRANCI, EVRETAE, aliorumque fictiles, imò cœnoſæ LVCERNAE, cœco nictantes lumine. Faceſſite animorum peruertendis veſtigijs aptæ, non dirigendis. Pereat memoria veſtra cum ſonitu: & vili cemento effictæ, iam tandem in viles cineres reuertamini; obruatque vos extemplo ſalutaris obliuio. LVCERNA adfulgeat credentibus *Verbum Domini*, vt imbuta Anima *ſalutaribus monitis*, ad beatitudinem peruenire ex Diuina bonitate mereatur.

IX.

Clauus Clauo.

LVteum ſimulachrum, ferreo Cordi, vulgaris Amor inſculpſerat; fluxam nempe muliebris oris imaginem; aramque profanam penitùs, fugaci erexerat Pulchritudini: Eiurat modò

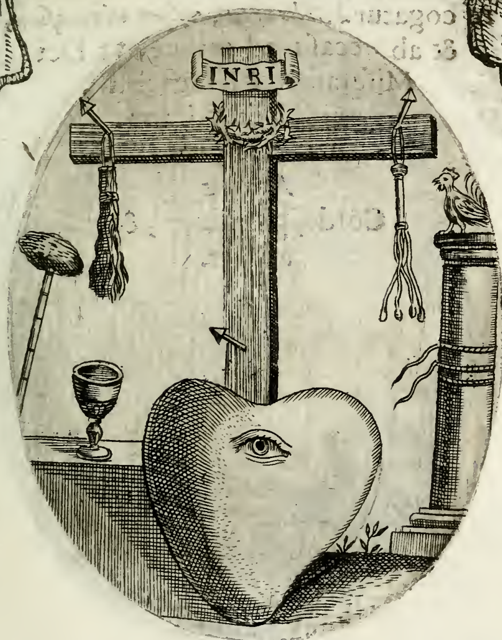
dò consili um imprudens; impudensquè vultus, Rationis cogente Imperio, virili deturbatur pectore; subeunte Mortis memoriâ. CLAVVS sic CLAVO trahitur. Valete vos impura Carnis Ludibria: Christo tandem vniuersum Corpus inseruiat, vt cum resurget in Nouissimo, dignè possit Animæ ancillari: dotibusque beatificis illustratum, cum Beatis in æternum lætari.

***

Non

X.

Non sinunt me dormire.

NOtissimum Ducis dictum. TROPHAEA MILTIADIS NON SINVNT ME DORMIRE. At Cor Iusti; non vanis gestorum phantasmatibus moueatur, aut agitatur; sed grati adfectus æstuans ar-

dore, Chriſti Ieſu Domini noſtri Trophæa Paſſionis contemplans, adeò Amoris flamma incaleſcit, vt iugi meditatione reuoluens, quid pro ſe paſſus ſit Cœleſtis Miltiades, inter gratiarum actiones, perpetuaſque Dei Laudes vigilare cogatur *à Solis ortu, vſque ad occaſum*, & ab occaſu ad ortum, vt Dei Miſerantis Clementiam, feruidâ, ſollicitâque oratione, toto Animæ Corde, glorificet, & adoret.

***

Procul

XI.

Procul Este Prophani.

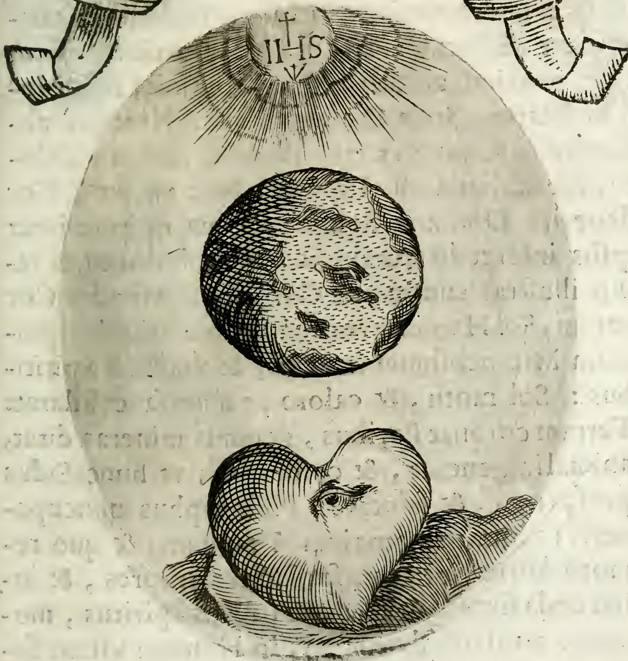

ARcem arduam, inaccessam, multiplici septam muro, ædificauit Rex Deus Cor Hominis, sibique in Domicilium elegit: ac Perduellis Diabolus, pariter inhabitare contendit.

Simul

Simul vtique hos eſſe non decet: alterutri igitur, ſeſe credit, pro Cuſtodis arbitrio. Cuſtos Voluntas eſt, quæ Regi Deo, ſinceram ſi fidem ſeruet, Regno Cœlorum Arcem adſcribit; ſi verò turpi defectione recedat, Hoſti mancipat ad perditionem. Vigil itaque Amor excubat Diuus, prophanum vt quodcumque arceat; cogitationes nimirum impias, vanas, & quomodolibet prauas, ex quibus ſolent, & verborum crimina, & operum ſcelera deriuare. Circumſpectione ergo opus eſt, vt ſi quis appropinquet Hoſtis, illicò interna virtutum cohors excitetur, quę in irrumpens Vitium inſurgat, & ab exitiali Senſuum inuaſione præmuniat, ne quando aſſentiens Voluntas, Arx in Tyranni poteſtatem deueniat.

XII.

Eclipſim vides. Stant e regione Cor, & Iuſtitiæ Sol Deus: at grauis, opacus, immobilis Terrę globus interiacet. Mundus ille de quo ſcriptum, & MVNDVS EVM NON COGNOVIT. Humum

deſes

deſes Cor premit; auet tamen Solem ſuum aſpicere IESVM DOMINVM, vnde ipſi Lumen, Salus, & Vita. Currit indefeſſus CHRISTVS SOL AETERNVS, Redemptionis Eccliticam: & viuificô radiô, Cordi fit à latere obuius, vt Mundi ſic tandem euaneſcant obſtacula. Sibi itaque gratulatur ſpem Cor, proximè adituri ipſum Luminis; ſeque ipſum ſolatur, Solis Clementiſſimi. NON DIV abfuturos influxus; vt eius demum feruens calore, ad ſublimia allici queat. Nec mirum, Cor deperire Diuinum Solem; ſumma quippe inter ipſos intercedit Analogia. Sol enim motu, & radijs illuſtrat cuncta, & Cor dicitur Mundi; Cor autem, Sol Hominis vocabatur ab Antiquis, quoniam Microcoſmum irradiat, & viuificat Spiritibus: Sol motu, & calore, vniuerſa exhilarat: Terram coronat floribus, gemmis mineras ditat, animalia generat, & conſeruat; vt hunc Sidus proſperum, & ſalutare, Philoſophus nuncupauerit; rerumque omnium Alumnum; & quo remoto horreſcit terra, ſpoliantur arbores, & infœcunda fiunt cuncta; Sic Cordis ſpiritus, mouente moti niſi ab Anima, in Homine vitam fouent, vt Cor, dici Sol Microcoſmi, concinnè queat.

Non

XIII.

Non Comburetur.

NOta ex Tacito, perempti Viru Germanici, Hiſtoria; cuius cadauere flammis abſumpto, rogo adhuc Cor inſedit intactum, ex quo veneficij facta Populo Romano ſuſpicio. Obſe-

dit Infernus Anguis, Peccantis Cor; euomuit in intimis ſinubus exitiale venenum Culpæ: Amore Diuino NON COMBVRETVR Cor miſerum: renuit ſuauiſſimum dilectionis incendium, viſcus turpi peccatorum pharmaco conſpurcatum. Remouemus Serpentes: aderit Dei Cratia, præpotens ſuperando veneno Antidotus, vt felici poſſit igne, Cor diuinitùs inflammari. Huc ſpectat locus *Plinij lib.* 11. *cap.* 37. Negatur cremari poſſe Cor in ijs, qui Cardiaco morbo laborant: negatur & VENENO interemptis. Certè extat Oratio Vitellij, quæ reum Piſonem eius ſceleris coarguit, hoc vſus argumento: palamque teſtatus, non potuiſſe OB VENENVM, Cor Germanici Cæſaris cremari.

***

XIV.

Si raſa ſit Tabula.

PIngit Amor Diuus, non fugaces vulgaris Amoris ſpectra, ſed Cœleſtis pulchritudinis formas. Se namque ipſum, Cordi inſcribit Amanti. Cuius gaudet candore; non enim NISI

RASA SIT TABVLA, ingens æterna dextera opus aggreditur. Illibatum Cor amat, nulla cui insideant figmenta seculi, aut phantasiæ deliria: salutare ei imprimit Nomen: ex quo Cœlestis pignora Gloriæ, degens adhuc inter mortales prælibet.

***

XV.

Crea in Me.

ENixiùs Amantem Dominum Deum ſuum, redamat Anima, pretioſo redempta ſanguine: ſatis nec ſibi facit amando. Anguſtias deplorat Cordis; exiguo namque hoſpitari erga-

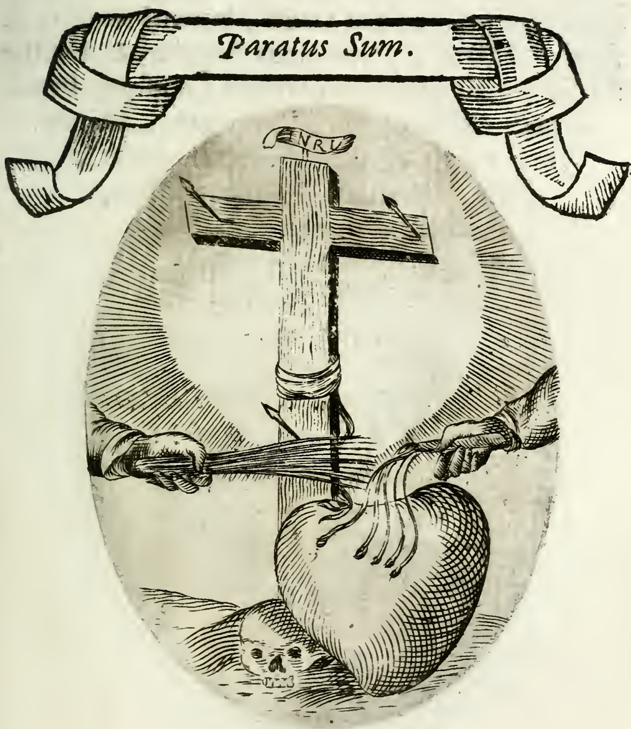
ſtulo

ſtulo Deum, ſe pudet. Mundi igiturConditorem, vt dignè poſſit excipere, MVNDVM vt in ſe creet, ſupplex orat, vt congruo poſſit Vniuerſi Opificem recipere hoſpitio. Cor itaquè mundum, ideſt ab omni criminum labe deterſum, exoptat; ſed in Corde, Mundum deſiderat, vt ampliſſimâ Regalis Aulæ Munditie, Regem Deum colere, amare, adorareque valeat.

***

Pa-

XVI.

VOlentes ducimur, nolentes trahimur in flagella. Pertulit Agnus innocens, flagra non tantûm pro nobis, ſed Clauos, Lanceam, Crucem. Ipſe *dolores noſtros tulit, & peccata noſtra,* proh

proh Amor! ipſe portauit. Cruci ergo Corde hęrentes, ſin minus fixi clauis, lubenti animo, ac ſponte Parato, perferamus flagella, & Diuinæ ſubſcribamus alacres voluntati; eiuſque Prouidentiæ exitum feramus patienter. Vtinam nos in hac Vita corripiat, ne perdat in alia. Vires prius inſpicit noſtras, deinde tentat; vtilem ſemper probationem intendens, *non enim Deus intentator malorum eſt, nam correctio eius ſemper cum dilectione, & ad Salutem per emendationem dirigitur.*

* * *

XVII.

Æſtuat Infœlix.

MAcedonem adeo Gloriæ fuiſſe cupidum, Veterum monumenta teſtantur, nullis vt periculis, laboribuſque pepercerit, dominium, vt Vniuerſi capeſceret. Pardi figurâ meruit in

Sacris Paginis præmonſtrari, vt Regnorum numerus, macularum varietate præſignaretur. Orbe tamen propè ſubacto ingemuit, cum plures dari intellexiſſet.

Vnus Pœleo-Iuueni non ſuffitit Orbis;
ÆSTVAT INFELIX *anguſto limite Mundi,*
Vt Gyari incluſus ſcopulis, paruaque Seripho.

Factum eſt tamen, vt votis fruſtratus miſer, ætatis in meridie ſublatus, nec Vniuerſi Rex fieret, nec ſua poſſet Regna vnico Sceptro concredere: in quatuor enim partes diſcerptum, ſuis reliquit Imperium; ex quo breui in diuerſorum poteſtatem conceſſit; *omne* namque *Regnum in ſe diuiſum deſolabitur*. Vaſtum itaque & inexplebile deſiderium, laborat Orbis vnitate, & anguſtiâ: Cor etenim, niſi ad paupertatem Spiritus redigatur, quieſcit nunquam; vnus enim Deus, ipſius eſt Pax, Quies, & Gloria.

* * *

Filia

XVIII.

Ex Puluinari Puluinar.

Filia Nicolai Secundi Comitis Salmacensis, Vidua, Amoribus olim, & voluptatibus mancipata, florens ætate, formâ præstans, diuitijs affluens, ad eam deuênit insaniam,

niam, vt nil præter luxum exquireret. Meridies erat feruentior, cum illa ſe ſe veſtibus exuit, roſiſquè altiùs ſtratis, nudatum corpus immergit. Lenem dum quærit ſoporem, obdormit Mortem ſpiritus: quippe cohibiti, cordi necem conſciuere, ſuffocato calore. *Vidua quæ in delitijs eſt viuens, mortua eſt*, ait Apoſtolus ad Tim. 1. c. 5. PVLVINAR ex Roſis ſibi, ſe PVLVINAR parauit Morti; *Voluptatum* igitur *Vſura*, *morbi* non tantùm, ſed, & Interitùs.

Ele-

XIX.

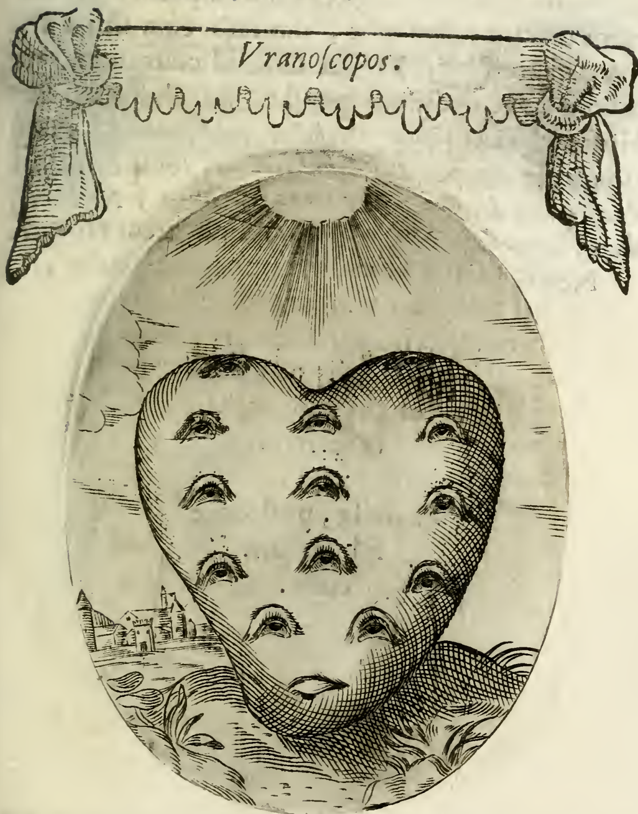
Pyrauſta Cœleſtis.

ELementum nullum animalibus expers, Natura eſt paſſa. Igni Pyrauſtam dedit, medijs flammis, ceu inter blandiores auras, Papilionis genus inuolans, fornacibus familiare. For-

nax eſt Cor, verè ſi Dei amans. Pyrauſta, Anima eſt, felici quæ æſtuans incendio, torretur, ſed non conſumitur; imò inter ardentis æſtus delitias, ceu inter flores amæniſſimos lætatur, beato contenta rogo: donec perruptâ per corporis diſſolutionem fornace, ad lumen IESV, in Cœleſtis Empyrei ſinu, felix ad æternitatem commigret.

XX.

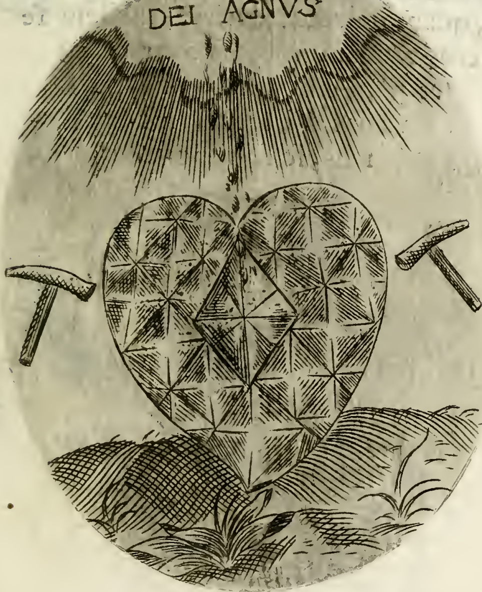
O*S Homini ſublime dedit*, Sulmcnenſis cane-bat. Cor Homini ſublime dedit, canamus Chriſticolæ; quorum eſt excelſa ſuſpicere, & *quæ ſurſum ſunt quærere*. Argus (obſecro) ſit Cor noſtrum;

noſtrum; Cœleſtia iugiter contemplans, quoties enim terram reſpexerit, omninò eam ſibi vileſcere clamitabit. Vigilet Cor ad cuſtodiam, ne inſidijs, aut decipulis pereat. Excubet aduerſus Hoſtes, *ſemper enim Diabolus quid deuoret, quærit circuens*; ſemper *Caro quid inficiat*, ſemper *Mundus, quem decipiat. Vigilemus* (repeto) *Neſcientes diem, neque horam*, ne imparatos inueniant Hoſtes.

Neque tamen penitùs terrena auerſemur,
ſed tanquam villici rationem horum
reddituri, ita tractemus; vt infi-
mus Cordis oculus tel-
lurem aſpiciat,
vt terreno-
rum
ſin nullæ, poſtremæ
ſaltem ſint
curæ.

XXI.

Solo Sanguine.

QVale Mortalium Gazis, non ineſt adamantinum vides Cor, bini quod mallei viciſſim pertundunt: *Inſpiratio*, & *Syndereſis*: chalibeos at illud ictus contemnit, pertinacique duritie reſpuit.

ſpuit. At quamquam indomitum, hœdi ſi ſanguine madeſcat, molle Victore frangitur, & facili lenitate dehiſcit. Peccator Adamas eſt: hinc beneficia pulſant, illinc tribulationes verberant, non tamen à ſe ipſo recedit. Verum ſi Agni Cœleſtis Sanguine perfundatur; ideſt Sacramentorum adeat ærarium, rumpitur illico, & amiſsâ, quam induerat duritie, facilem ſe eruderationi ſalutari committit; vt per Pœnitentiæ opus, ad varias Virtutum formas, ſe ſe diſponat, ſtudioſèque retineat.

Inſi-

XXII.

Locis Simul Pluribus.

INſignis Dei Aulici laudes, rudi planè Hymno pangimus; cuius ex interceſſione, inſignia nobis à Deo beneficia extant. Sacra, ſimplici gaudent Musâ: rudior ſi ſtylus, addictior ſit pie-

tati animus. Spreuerint si fortè mortales, Cœlites non despicient.

De Diuo ANTONIO de Padua Hymnus Apodos.

ACcede Musa tenuis,
Faciat Poetam Pietas:
Nunc primùm Rythmos canimus;
Veniam, non laudem quærimus.

Adsit, vel absit numerus,
Non laboramus anxij:
Rebus iucumbit animus,
Verbaq; Genius suggerit.

Musa quinquagenaria
Metri cur discat regulas?
Metiatur Auris Carmina,
DIVO ancillentur syllabæ.

O' Confessorum Gloria,
Decus ò Lusitaniæ,
Grandis ò Splendor Pataui,
Quod prætulisti Patriæ.

Aerarium per te Cœlicum
Recluditur precantibus:
Quidquid à REGE postulas
Gratia florens impetras.

Gen-

Gentes Vos Vlisiponæ
Regis defunctam Filiam
Quæ vidistis resurgere,
Conciuem SANCTVM colite.

Parisium Tu suscitas,
ANTONI, mersum fluctibus:
Reginæ Neptem pariter
Toto iàm functam triduo.

Quam Medoaci gurgites
Absorpserant Infantulam,
Circumfluente Populo
Signo Crucis restituis.

Infernos Hostes eÿcis,
Sensus internos permeas,
Cæcos, Leprosos, Aridos,
Sanas, fulcis, illuminas.

Edis passim miracula,
Omne quæ captum superent;
Exlegemque Tu Populum
Exemplo ad CHRISTVM reuocas.

Amissum si quid ploritet
Vulgi demissus Spiritus,
Demisso ex astris lumine
Rem indicas deperditam.

Tu IESVM vlnis excipis,
Figisque plantis oscula;
Tremensque, & simul hilaris
Ardes, & alges humilis.

Per te Pater Omnipotens,
Mirandum opus edidit;
Opus, cui nunquam ſimile
Fortè vidit Religio.

TV LOCIS SIMVL PLVRIBVS
Eodem degis Corpore;
(Silete iam Philoſophi)
Rerum ſic Auctor imperat.

O mirum! mirum centies!
In Concionis impetu
Patavi reples Pergamum,
Simulque Patriam incolis.

Vidit Patauium: celebrat
Excolendum Miraculum,
Parentem dum innocuum
Diris ſupplicijs eripis.

Calumniator inuidus
Miraculo confunditur:
Cæſus dum ſurgit Iuuenis,
Homicidam qui detegit.

Vrbs ò fœlix Antenoris
Tantum ſortita Genium,
Quem Iſtri, & Gangis accolæ
Vt venerentur, adeunt.

XXIII.

Non Nisi Volentem.

ESca apparet Diabolo peroptata, Humanum ſcilicet Cor, ipſi quo ſuauius nihil: Deo ſirquidem illud requirenti, præcipere gaudet; cum ſciat nil enixiùs, Numen expetere, dicens, Fili

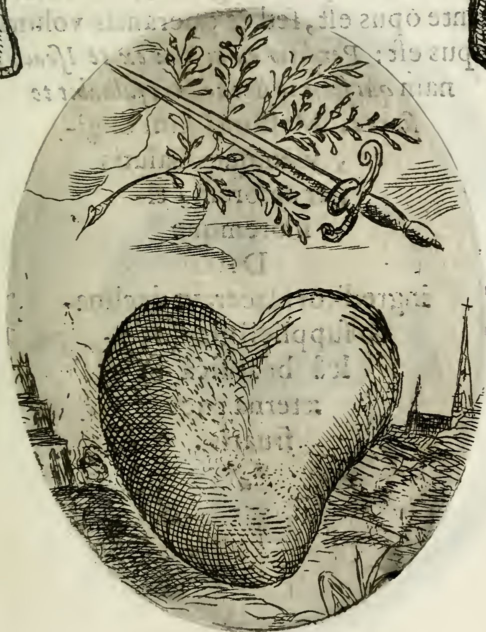
PRAE-

PRAEBE MIHI COR TVVM. Validiore itaque nisu, inhiat Cordi; at firma furentem cohibet Catena, vt NON NISI VOLENTEM possit arripere, & commordere: non enim permittit Deus, Hosti teterrimo in Hominis Animam grassari, nisi se spontè lacerandum obtrudat; sic diuexandum Iob dedit Diabolo, hac exceptione, vt *Animam eius seruaret*. Vigilemus ergo, & Canem inferum inhiantem vt laniet, Diuino iuuante Spiritu, caueamus.

Pytha-

XXIV.

Datur Optio.

PYthagoræ Y ſeu mauis Arbitrij biuium, ad Virtutem, ſiue ad Vitium patens. Terras ingreditur, liber Homo: vna ei ſoluta Voluntas, nullâ Tirannorum vi ſubigenda. Diuinum cuili-

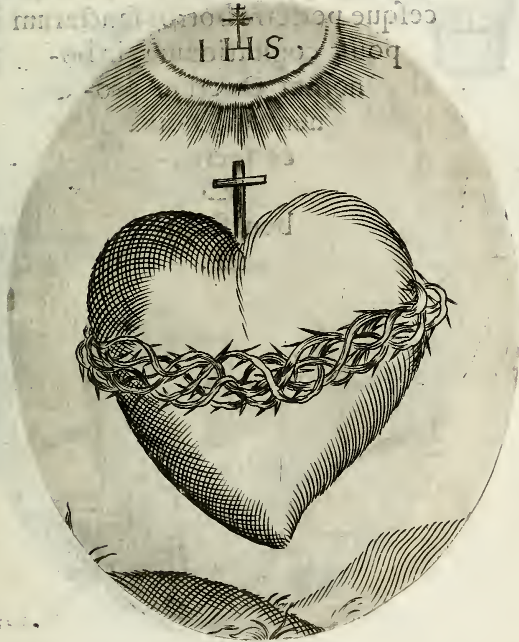
bet ſatis adfulget lumen, ſufficienſque adluceſcit gratia, vt cæteris deficientibus adminiculis, certè per Angelum Deus recticordes admoneat, dirigatque fideles. DATVR itaque OPTIO, Supplicij, aut Præmij. Dei gratiâ, & miſeratione iuuante opus eſt, ſed & operantis voluntate opus eſt: *Perditio enim tua ex te Iſrael;* nam *qui fecit te ſine te, non ſaluabit te ſine te*. Meliora igitur eligito, viamque Salutis per amorem, timoremque Dei ingreditor alacer, vt declinato ſupplicij gladio, oleâ beatificâ in æterna pace fruaris.

***

Sepe

XXV.

Sepe circundedit Ei.

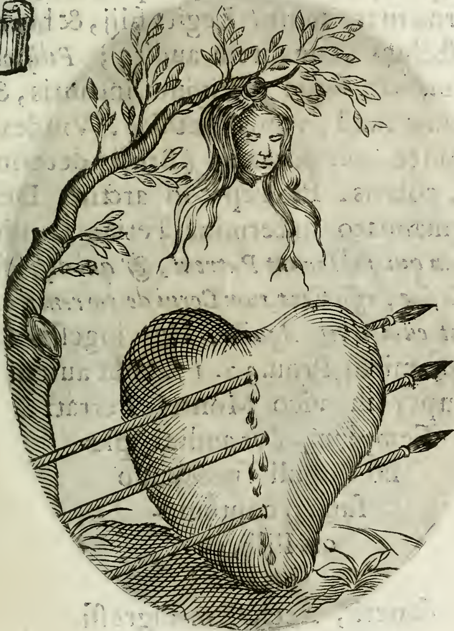

DOmini Vinea eſt, Cor noſtrum : ſuauiſſimos parit cogitationum racemos, ſi Pietatis floreat cultu. Innumera in hoc contulit Bonitatis Officia, Cœleſtis Paterfamilias : detraxit

tandem ſpienam Sacro de Vertice Coronam, vt ornaret non tantùm, ſed vt ſepiret, & Infeſtos Inferni Hoſtes abigeret: Dominicæ ſi quidem Paſſionis memoria, ex Vinea Cordis, Inferos Bupreſtes aſpellit, tutò vt florere, dulceſque perferre botros ſanctarum poſſit cogitationum, in bonorum Operum prouentum, Diuinâ cooperante beneficentiâ.

XXVI.

ACcedite, quibus adhuc Diuina Pietas Parentes commodat: Legite, & contremiſcite. Notiſſima eſt impij in Patrem Abſalon miſerrimi adoleſcentis Hiſtoria, ex Libro Reg.2.c.18.

Hunc

Hunc impensiùs adamauerat Dauid: Monstrum, dilectionem, contumaciâ, & odio rependit. Abhominatus est Deus tàm ingrati animi Feram: Filiumquè nequam, *triplici lanceâ, corde transfixum*, propriâque simul comâ suspensum; perire, & ad Inferna ruere iussit. Legite filij, & horrescite. Apostolum clamantem audite; *Filij obedite Patribus vestris*: siquè vestigium incautis, & denuijs, rationis inest, vobis metuite. Vindex Numen imminet, nisi parentes (Brutis deteriores) diligatis, colatis. Præcepit id arctiùs Deus 4. Decalogi mandato; interminatâ etiam sæculi pœnâ. *Oculum qui subsannat Patrem, & qui despicit partum Matris suæ, effodiant eum Corui de torrentibus; & comedant eum Filij Aquilæ*. Has ingessit Salomon minas, Prou. 30. 17. vidit autem nuper in vico Montis Ferrati Templum, (vt audiui) plenô Populi spectaculo funus, contumacis Filij, cuius cadaueri, Ecclesiam ingressi Corui, indignos oculos effoderunt.

Fulcite

XXVII.

Fulcite Floribus, Stipate Malis.

COntrarijs inter ſe morbis laborat Cor: Senſus trahit, Mens vrget. Ille, voluptatem inter flores, hæc dolorem ſalubrem inter ægritudines expetit. Clamat iccircò, vtrinque ſtimu-

lis

lis actum, & varijs ſe ſe deuouet affectionibus agitandum: Senſus illecebras facit, & Humano iubet Amore languere: Mens admonet, vt angores floribus præferat, nam ex tribulatione ſolatium; & Diuino inſpirat, vt Amore deficiat, ne proſperitate inſoleſcat, ſed potiùs tribulatione cohibeatur. Pro Malis, ſuaue olentes fructus ſcimus intelligi; at noſtro etiam ſemel acceptum ſenſu vt liceat, precamur ſupplices, nàm nudum ſi ſpectemus verbum, hanc etiam notionem feret.

***

Plorat

XXVIII.

Plorat ad Lætitiam.

CLepſidra eſt Cordiformis, irrigandis floribus concinnata; qui vberiùs ſi madeant, in amabilem amœnitatem ſuccreſcunt. Flores ſunt deſideria ſancta, Animæ ad Deum reuerſæ: quæ ſi la-

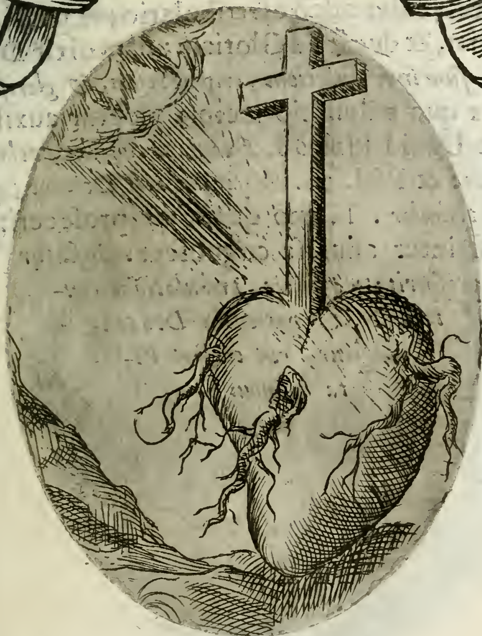
chrymarum alantur imbre, in miram floridarum virtutum varietatem erumpunt; *vt diuinis planè oculis placeant; nil enim gratius, quàm Peccatoris resipiscentia, & pœnitudo Cælestibus.* PLORAT ergo AD LAETITIAM Cor, quod oculis fontem suggerit lachrymarum; & iuxta Propheticum Carmen, *In exultatione metet, quoniam seminauit in lachrymis; vt manipulos* in Dei Gloria *colligeret*, æternâ fruitione ter felix. *Cor à nobis Deus postulat: lachrimæ Sanguis Cordis sunt. Ex Basil. S.*

Cordis Clepsidrâ vsa est Magdalena, cum pedes Saluatoris, largo lachrymarum perpluit nimbo. O quàm feliciter hæc ad LAETITIAM PLORAVIT, quæ amando plurimum, meruit sibi peccata plurima condonari; *Ex Meretrice facta Christi Discipula.*

Sic & Petrus; in Christi fœdam, ac miseram negationem illapsus, Clepsidram Cordis siccauit illachrymans, veniamq; non tantùm, sed & gratiarum plenitudinem impetrauit: immanisq; Peccati debitum, lachrymarum ampla solutione redemit. *Felices lachrymæ, quas benignæ manus Conditoris abstergunt;* & *Beati oculi qui liquefieri elegerunt,* (vt D. Bernardus) *lachrymæ enim Pænitentium,* (ex eodem alibi) *vinum sunt Angelorum, quia in illis odor Vitæ, sapor gratiæ, gustus indulgentiæ, sanitas redeuntis innocentiæ, reconciliationis iucũditas, & serenitæ Conscientiæ suauitas. Ploremus ergo ad lætitiã, peccati abstergẽtes lachrymis maculas, & virtutum simul flores, suaui rigantes imbre.*

 Mit-

XXIX.

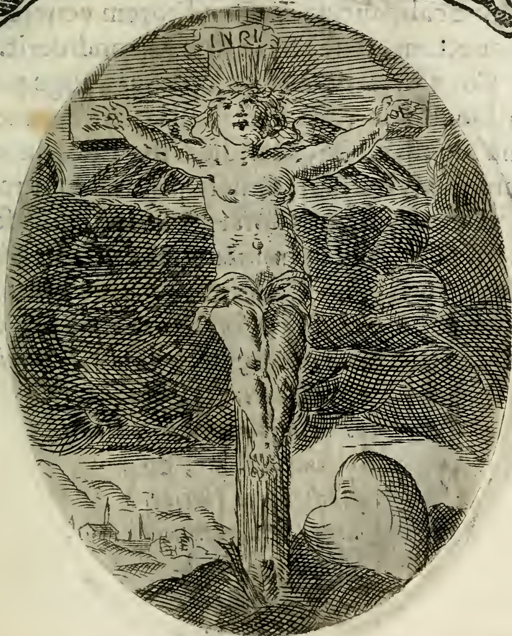
TRibulationum dulcedinem, & Patientiæ ſuauitatem diù expertum Cor, adeò Crucis inſueuit dilectioni, & obſequio, vt ipſam à ſe neutiquam recedere patiatur; quinimò ipſi ſic optat

vniri, vt eadem prorſus ſit Crucis, ac Cordis ſubſtantia, & Vita: *radices* igitur vt *in ſe mittat*, ſupplex efflagitat, ex his enim ſibi Virtutum flores, & tandem Gloriæ fructus, ſecuro animo ſpondet. Vtilis enim adeò eſt tribulatio, vt probationem pariat, & ducat ad Gloriam; nàm dixit Deus, *Cum ipſo ſum in tribulatione, eripiam eum, & glorificabo eum*; Ex quo tribulatio mereri videtur auxilium Dei: ſic Dauid Pſal. 68. *Quoniam tribulor, velociter exaudi me*: & Pſal. 30. *Miſerere mei Domine, quoniam tribulor*. Nemo quantùm profecerit, niſi inter aduerſa cognoſcet. *Inflatur proſperitate animus, tribulatione conteritur, & patientia Deo coniungitur, vt creſcat Vita in nouiſſimo.*

Vbi

XXX.

Vbi Maius, Ceſſat Minus.

ELato in Cruce Dei Filio, ad Mundi tenebras diſcutiendas tàm rutilo exoriente Sole, Luminare vtrumque circa meridiem, noctem incurrit. Obſtupuit Vniuerſum prodigiô perculſum: nec de-

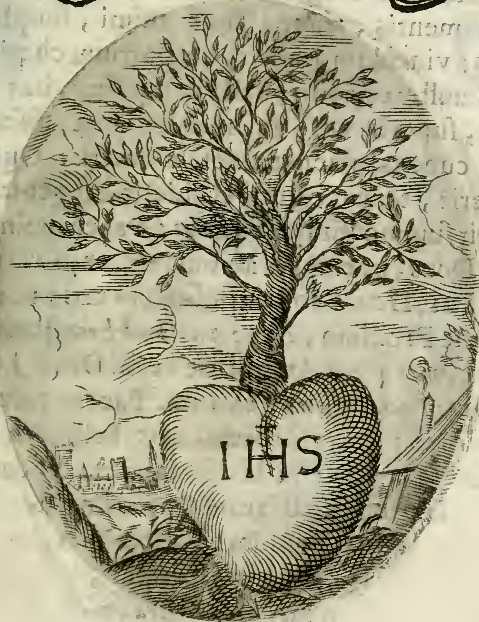
ſuit

fuit qui exclamaret, *Aut Deum Naturæ pati, aut Mundum perire*. Clarificauit Iesum Pater Omnipotens, cum in Iordane se Baptismati vltrò exposuit: Pollicitus est iterum clarificare: iterum clarificauit in Cruce; & adeò clarificauit; vt Sol tanto lumine caligauerit, & Conditorem veneratus in solio euectum, tenebris se se atris condiderit. Accline Cor adstat, & in Redemptionis auge prouectum Dominum, salutari illustratum lumine, in diurnâ Mundi nocte, Meridiem suæ Lucis inuenit: tantumq; Mysterium, Crucis prouolutum radicibus, venerabundum adorat; & SOLEM, qui est LVX VERA QVAE ILLVMINAT OMNEM HOMINEM, vt Sui recordetur in Regno Cœlorum, mutus Orator sic per silentium exorat; *O fons æterni Amoris*, (cum D. Augst. lib. 1. Confess.) *quid tibi retribuam? Quomodo potero tui obliuisci, qui dignatus es mei recordari, etiam postquam contabui, & perij, diligam te fortitudo mea, firmamentum meum, refugium meum, liberator meus*, AMOR MEVS, *& purissimus* IESVS *meus*.

*

In Pa-

XXXI.

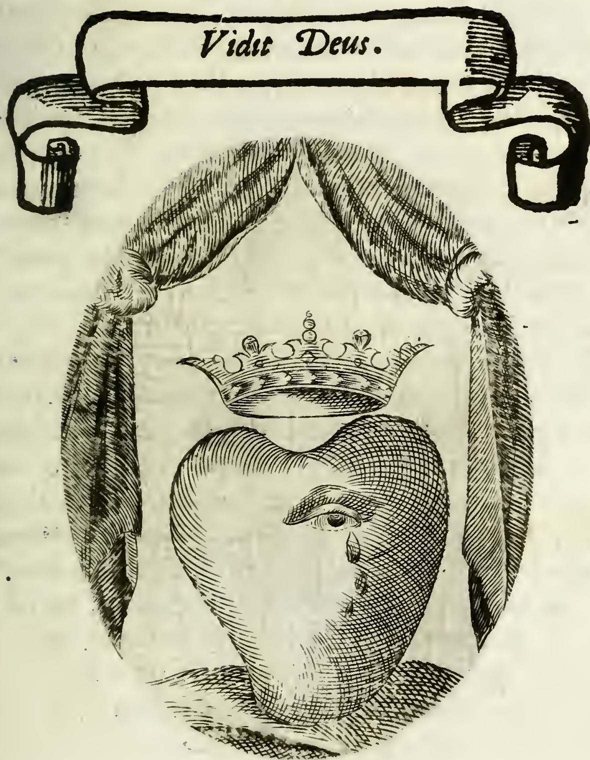
OLea, vulgare Pacis eſt ſymbolum. Oleæ hęret Cor, Ieſu Nomine inſcriptum. Hoc internam Pacem, Arbor externam denotat. Qui in Pace igitur viuunt, etiam in Domino obdor-

miunt,

miunt, iuxta Pſalmi dictum: In pace in idipſum dormiam, & requieſcam. Princeps enim Pacis eſt Chriſtus: & Pacem ſuos annuntiari per Apoſtolos voluit: nil enim ipſa præſtantius: & cuius Elogium habeas ex Auguſtino. Pax (inquit) eſt Serenitas mentis, tranquillitas animi, ſimplicitas Cordis; vinculum amoris, conſortium charitatis. Hæc ſimultates tollit, bella compeſcit, iras comprimit, ſuperbos calcat, humiles amat, diſcordes ſedat; cunctis placida; neſcit inflari. Qui hanc acceperit, teneat; qui perdiderit, repetat; qui amiſerit ſummo ſtudio requirat: Pacem enim conſtituit Deus, præmium ambulantibus in mandatis eius. Pax, Deum nobis; nobiſcum nos; nos ſimul conciliat Proximo, *Nemo poteſt ad hæreditatem Domini peruenire* (Ait Auguſt. de verb. Dom.) *qui teſtimonium Pacis obſeruare noluerit*. Pacem omnes expetimus: per ſororem eius Iuſtitiam eſt impetranda: vt his ſe inuicem oſculantibus, gratiarum Copia impluat Cœleſtium. Pacem nos igitur amplectamur, nàm, *Pax noſtra, Diabolo bellum eſt*.

Vidit

XXXII.

VIx Mortem, Propheta, Regi nuntiauerat ægrotanti, cum tactus languens dolore Cordis intrinſeco, ad parietem conuerſus, cœpit ingemiſcere, & flere; Clementiam ploratu extorque-

re ſperans ab Altiſſimo. Haud fefellit euentus ſpem. Placatum eſt Numen, & reuocato veluti conſilio, Miſerationi locum fecit. Cordis ſunt ſanguis lachrymæ: obtulit Deo Rex pœnitens, cum fletu Cor; *flendo enim, non ridendo placamus Dominum: deliciæ quippe eius, noſtræ ſunt lachrymæ*. Legatum miſit Deus Prophetam ad Regem; Rex fletum remiſit Oratorem ad dominum; & *Legationem Compunctio impleuit, defluens per Oculos*. Vocis enim pondus habent lachrymæ, quæ, ex Diuo Anſel. *impetrant ſimul, & ſupplicant*. Ex quo D. Ambr. *Utiliores* (ait) *lachrimarum preces puto, quàm ſermonum. Sermo enim interdum, non totum profert negotium, lachrima ſemper, totum prodit affectum*. Dauid iccirco, paucis abſoluebat orandi energiam, dicens *Domine ante te omne deſiderium meum, & gemitus meus à te non eſt abſconditus*. Ploremus ergo ante Deum; nàm *Lachryma accuſatoribus ſilentium imponit, ſententiam quandoque ab ore Iudicis rapit, audet vbi timet Angelus, nec eſt qui illam ab ingreſſu ſecretorum perturbet; & ſola ſi intret, nunquam ſola, aut vacua redibit*. Experimentum ex Emblemate patens.

***

Allicit

XXXIII.

Allicit Vt Deuoret.

FAbulantur (de more quidquid ſomniant expo-nentes Poetæ) Sirenes, Capite Paſſerum mon-ſtroſas fuiſſe mulieres: ſic lib.20.Hierogl. Pierius: Alij deſinentes dixerunt in Piſcem Virgines: Ve-

riore tamen liquet Hiſtoria, meretrices fuiſſe, & Pſaltrias, hoſpites quæ allicerent cantu. Quos ita captos, adeò voluptatibus dementabant, vt obliuionem Patriæ, ſuorumque inijcerent. Ad pauperiem tandem, ac tabem adactos, cogebant poſtrema neceſſitate perire. Sic *Mortem dabat ipſa Voluptas*: Alliciunt enim Meretrices vt Perdant. Has deſcripſit Egregiè Salomō Prou. VII. *Paratas ad capiendas animas, garrulas, vagas, impatientes quietis; procaci vultu blandientes, multiſque ſermonibus irretitos allicientes procos. Quas ſtatim ſequitur* (Vecors Iuuenis) *Quaſi Bos ductus ad Victimam, & quaſi Agnus laſciuiens, & ignorans, quod ad vincula ſtultus trahitur, donec transfigat ſagitta iecur eius*. Ex quo, cautus præcipiebat Socrates, *Voluptates prætereundas tamquam Sirenes, ab ijs qui Virtutem, vt Patriam intueri percupiunt*. In quam pariter ſententiam Syneſius ad Herculanum, *Sirenes* (ait) *ſignificare voluptates meretricias, quæ illos perdant, qui ipſarum cantibus*, ideſt artibus, *alliciuntur*. Viator eſt Cor, peregrè qui proficiſcitur, donec Comprehenſor fiat: ad Voragines ſæpè, ſcopulos, monſtra impingit. Inter hæc, meretricijs Sirenibus nil ad perdendum paratius. Malo itaquè Crvcis alligatum hæreat (non fabuloſus Vlyſſes) vt Sirenum teterrimarum decipula vitet, ne apprehenſum miſerè lanient, & vorent.

Dabit

XXXIV.

Dabit Igne Cogente.

SAlutis Aſſertore CHRISTO, Symeonis menſæ accumbente, acceſſit non vocata Peccatrix; *Cæpitquè rigare Pedes Eius.* Quæ riſu pridie diſſoluebatur, hodie planctu reſoluitur; & conuiuan-

tium

tium lœtitiæ, Cordis gemitus miſcet reſipiſcentis. Dabant paulo ante petulantis ſcintillas Amoris oculi, modò beatum perpluunt imbrem; Quid mirum! Chymicus factus eſt Diuus Amor: ſubdidit is amanti pectori flammas; ſic ex oculis ſalutares promanarunt humores, quos ſitiebat Saluator, COGENTE IGNE Charitatis, vt Cor defœcatum à crimine, fragrantes ad labrum redderet aquas, vt mundos dum Chriſti perluit pedes, ſe ipſam mundaret, publica quæ fuerat in Ciuitate Peccatrix. Silentium ſupplet lachrymis, veniamquè impetrat dum plorat; culpam confeſſa, pudore excuſans, non eloquio. Se Peccatricem agnoſcens, Agnum adit peccata tollentem Mundi. Nobis exemplo fuit, vt collapſi reſurgeremus. *Nihil enim ita conglutinat & vnit Deo, vt illæ lachrymæ quas Peccati dolor, & amor virtutum effundit. Illa in Euangelio Meretrix, Virgines quoq; ipſas Honeſtate ſuperauit* vt D. Chryſoſt.

Quantò enim quiſque & ſanctior, & deſiderij ſancti plenior, tanto eſt eius in orando, fletus vberior; vt Aug. lib. 20. de Ciuit. Dei.

Sanctorum quippe lachrimæ, a feruore Charitatis proſiliunt, quà toti flagrant erga Deum.

* * *

XXXV.

Sacrum Ærarium.

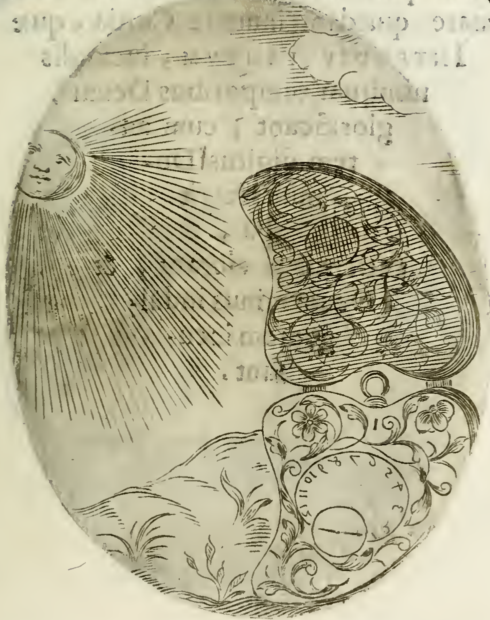
IN mortuis denſari ſueuit ſanguis : at liquauit Amor in Chriſto , qui emiſſo ſpiritu Iuſſit militem , *inſolità feritate* , *aperire latus* , ne gutta cruoris in corpore remaneret. Imò ſuperfœtauit

& Aquam, pariens dilectionem, & Mundi ſalutem Amor. SACRVM illud ÆRARIVM fuit, quo reſerato, theſauri effluxêre ſacramentorum: Aqua ad ablutionem Baptiſmatis; Sanguis ad nutritionem, & Vitam, in Euchariſtia: Vita eſt in ſanguine; Sic Spiritualis Vita, in Chriſti ſpirituali ſanguine viget Ex latere Adæ veteris dormientis, ſponſa eius Eua eformata eſt: Ex latere noui Adam in Cruce expirantis, educta eſt ſponſa eius Eccleſia. Noe, iuſſus eſt in latere Arcæ feneſtram pandere, per quam animalia ingrederentur, ne diluuio perirent: Sic Chriſti latus fidelibus patefactum, vt in hoc aſylo ab hoſtibus tutarentur. Hinc cecinit Pietas, *intra tua vulnera abſconde me*; & *Aqua lateris Chriſti laua me.* Aqua, quam e Petra eduxerat Virga Moyſis, apertè myſterium hoc auguſtiſſimum præmonſtrauit: nàm (vt Apoſtolus) *Bibebant autem de ſpiritali conſequente eos Petrà, Petra autem erat Chriſtus.* Auguſtinus notauit Euangeliſtam, Myſterium decens Verbum vſurpaſſe *Aperuit latus*, non vulnerauit, percuſſit, ſauciauit, transfodit, tranſadegit, tranſuerberauit, aut ſimile; ſed *Aperuit*, vt *Oſtium* ÆRARII SACRAMENTORVM ECCLESIAE, Chriſti latus adoraremus.

In-

XXXVI.

Interdiù Tantùm.

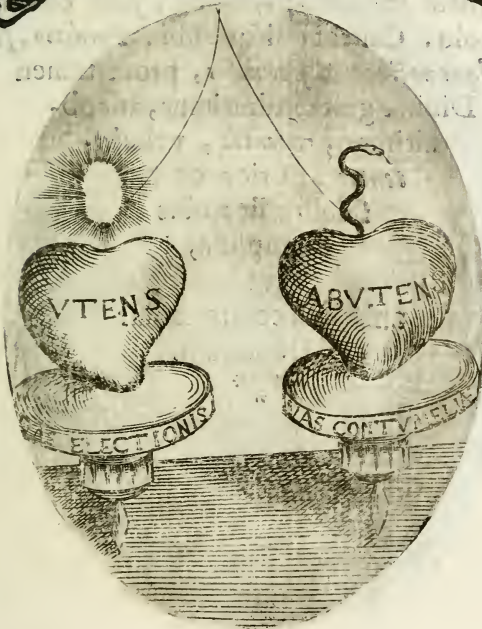

INutile prorſus Horarium eſt index noctu, quô Sol horas ſubdiuidit. Fruſtra Cor noſtrum laborat, niſi Iuſtitiæ Sol Chriſtus illuſtret, ſuiſque radijs per tribulationum vmbras quid agendum, ceu o-

peribus per horas distributis ostendat. Nonne diei sunt horæ duodecim? Varijs igitur cogitationibus, semper tamen Deum respicientibus, mens est occupanda: varijsque operibus exercenda manus, aut Dei obsequium, aut proximi vtilitatem quærentes. Sin malimus Emblemate quædam innuere Corda, quæ INTERDIV TANTVM, iucundis nimirum temporibus Deum glorificant, cum autem digitus Domini tetigit illa, patientiam eiurant, & Deum minus indulgentem incusant.

XXXVII.

Gratiâ, & Arbitrio.

COr geminum, figuli rotæ insidens vides. *Paulum* tibi, & *Iudam* exhibeo : vterque Dei plasma. Amauit vtrumque Deus. Peccauit (notum vniuersis) vterque. *At Gratia, & Arbitrio Vtens*

Paulus, Vas Electionis efficitur, Doctor Gentium, Tuba Spiritus Sancti, Fortissimumque Ecclesiæ columen. *Abutens Iudas*, suspendium ludit, choro Demonum irridente: perit, quodquè miserrimum, bis perit, qui viscera solo spargit, qui animam inhianti permittit, imò committit Diabolo. Caueat quisque sibi. *Perditio, salusque nostra non sine nobis*, prout tamen Diuinæ gratiæ adnitimur, aut obnitimur, *vtentes*, vel *abutentes*. Prior eorum salubre sit nobis exemplum, vt animitùs conuertamur ad Dominum.

* * *

XXXVIII.

Opima Triumphi Spolia.

DEſcendit in arenam vterque Amor. Cœleſtis, ac Senſualis. Diù certatum eſt inter illos. Victoriæ Palma, Cordis erat poſſeſſio. Neuter viribus, artibus pepercit neuter.. Diuinus tan-

dem

dem Monomachus, Mortem qui olim ſtrauit, Diabolum vicit, Vulgaris quoque Amoris ſpecie pugnantem. Laborauit Ieſus Amor, ſeditque laſſus, prædam vt eriperet Hoſti: Poſtremo ad Crucem confugit, vt arietaret ſuperbum. In Ligno ille vicit olim, in Ligno pariter victus eſt: ſolioque Tyrannus Cordis deiectus, ſpolium opimum, Regi Clementiſſimo permiſit.

Gra-

XXXIX.

Gratiarum Septemfluus Amnis.

NIlus hic eſt Cœleſtis, non ex Terreſtri Paradiſo promanans, ſed ex Empirei erumpens fœlicitatis Abiſſo. Pactolum dicerem, aut Gangem, ni Auro, Gemmiſque præſtantiora adduceret munera.

munera. Ignotam iactant Nili originem, huius quoque abſtruſa inter æternitatis viſcera. Septeno iugiter efluit gurgite; ditans Animas, quibus placet irrigari. Poſtremo nobis de fonte, priores hauſtus obtingant; *Timor* namque *Domini, initium Sapientiæ eſt*, cœterorumque fœlix Præcurſor Munerum. Dictum eſt, *Maledictus Homo, qui confidit in Homine*: qui vero in Deo confidit, *ſicut Mons Sion, non commouebitur in æternum. In ſe confidentibus* autem gratias elargitur Spiritus Sanctus vberrimas, *ſacro ſeptenario* complexas; per quas habeamus *Virtutis meritum, Salutis exitum, Perenneque Gaudium*. Amen.

XL.

PErnici volatu quæ aſcendunt Corda, lapſu (vt plurimum) grauiore ruunt. Ex paleis repentè ſuccreſcit flamma, repentè extinguitur. Conſulto opus eſt, & maturè agendum, non præmaturè;

nàm *Celeritas, infamis eſt naufragijs; Feſtinationiſque, comes Pœnitentia eſt.* Videmus frequentiùs currentes, quàm ambulantes cadere. *Fungorum eſt, vnà prouenire nocte.* Circa grauiora diù cogitandum negotia; nàm *Poſteriores cogitationes, ſapientiores ſunt primis*: & *Quod rectè factum volumus, tradendum eſt Tempori.* Prudenter Statius. *Ne frena animo permitte calenti; Da ſpacium, tenuemque moram: male cuncta miniſtrat impetus*: hinc ab inceptis inconſultò, multi turpiter receſſere. Huc ſpectat, (ſi profanis inter ſacra fas locum dare) adagium, *Cor calidum in re frigida*; deductum ex Sophocle in Antigone; vbi Iſmenem inducit deterrentem Antigonem, ne Polynicem ſepeliat, contra Regis edicta: ab audaciâ namque vt abſterreat, Calidum, inquit, in re frigida Cor habes; audaciam nimirum malè auſpicatam, & in qua incœpto vix opere, frangatur animus, & cadat.

***

Spero

XLI.

Spero Videre.

SErmo nobis eſt cum Fidelibus: non ſuademus, ſupponimus Purgatorium: in quo, quicquid ſordium tenaciùs Animæ hæſit, felici igne defœcatur. felici (inquam) ſpes quoniam ex eius in-

cendio efulget. Amat Animula mundari, ne cœno adhuc vitiorum fœda, ſponſo Deo ſe exhibeat. Pudet Criminum; reliquias eorum cupit enixiùs deponere. *Nil* quippe *inquinatum Regis conſpectum ſubit*. O ignem ſupra captum mentis exurentem! dulce tamen incendium eſt, ſi captiuitati compares, à Deo Animam ablegante. Ignis Purgatorij, vt ait Angelicus, *Ignis alligans eſt*, cuius ſæuiora ſunt vincula, quàm flammæ, Animæ, Deum ſuum anxiùs peroptanti, conſpicere, & intelligere.

* * *

XLII.

Expergiſcere.

EXundat adeò miſerationibus Diuinæ Clementiæ Ærarium, vt quos dilexit enixiùs Homines, optet etiam in Mortali Vita felicitare: diuitias proinde, proſperam valetudinem, bona animi, largiùs

giùs tribuit, vt his veluti ſalutis adminiculis vtamur: at inſoleſcit iucunditate animus; & inter voluptatum Papauera Cor ſopitum, altiùs dormit, oblitũ, militiam eſſe Vitam Hominis ſuper terram, ipſique aduerſus Hoſtes multiplices excubandum. Proh Diuina dilectio! miſerta pereuntis inter ſomnificas luxuriæ ſtirpes, Vrticam mitis admouet manus: torpentique Cordi ingeminat, Expergiſcere. Vexacio, dat intellectum: ſic reſipiſcens ſeriò Cor, cum Regio Propheta exclamat, Conuerſus ſum in ærumnat mea, dum configitur ſpina.

***

XLIII.

QVis dabit Capiti meo Aquam, & Oculis meis fontem lachrymarum, eiulans ingeminabat Propheta. Pœnites Peccator, dare nequibat Capiti Aquam, vt quantum in ſe erat, à vertice mun-

daretur

daretur. Recordatus eſt dicti, Beati qui lugent: Cœpit ergò abundè flere, vt erumpente ex oculis fonte lachrymarum, impleta ſit alueus Cordis, adeò vt inſiliens, & proſiliens Ploratus ſaluberrimi Aqua, fontem, caput quoque perluentem effecerit, AQVAE SALIENTIS IN VITAM ÆTERNAM. Plora Peccator; & *Effunde ſicut aquam COR tuum, ante conſpectum Domini*; ingemina lugens; *Pater peccaui in Cœlum & coram te, iam non ſum dignus vocari filius tuus*. De peccatorum fonte, vena exiliat lachrymarum, & oculi reſoluantur in fletum: non tamen per genas ad oſtentationem voluantur, ſed ad conpunctionem per dolorem promanent, largiùs proluentes Cor impurum: Hæ, veræ Pietatis indices, & Deo acceptabiles effluunt, & deliciarum loco, ſunt Fidelibus lachrymæ. Hæ ſunt fons Hortorum, puteuſque aquarum viuentium, quæ *fluunt impetu de Libano*.

Hæ fons irrigans, iugiter manans, vt noſtrum in Deum Amorem nutriat, & dilectionis ardorem, admirando penitùs alat, augeatquè miraculo.

In

XLIV.

In Terra Nostrâ.

FIgulinum Cor eſt, adeò foraminibus concinnatum, vt ſenutrire diſpoſito ordine flores poſſit, ſummâ intuentium iucunditate. Terra, Humilitas eſt, præſtantiſſima apud ſe vilitate ita Deo

placens, vt Virtutum flores huic libentissimè inserat, quibus ipsius oculi, naresque oblectentur. Humilitate, puritatis lilium, pudoris Rosa, pœnitentiæ gladiolus, Constantiæ Amaranthus, sobrietatis Viola, aliarumque Virtutum flosculi, nutriendi traduntur feliciter adeò, vt perenni ceu affuso latice exultent: sibi igitur gratulatur Humilitas, suæ Terræ flores apparuisse, quibus tandem sertum sibi contexere, & Regis Dei Aulam, tanto redimita decore, ingredi possit. Excelsa est Patria, Humilitas est Via: Ergo quærens Patriam (ait August.) viam recusabit? Excelsus es Domine (idem clamabat) sed Humiles CORDE sunt Domus tuæ. Sic Maria meruit Dei fieri Mater; *Terra* enim fuit Humilitatis; ex quo *germinauit* Saluatorem, & dedit *fructum Benedictum ventris sui*, quoniam *Respexit* Dominus *Humilitatem Ancillæ suæ.*

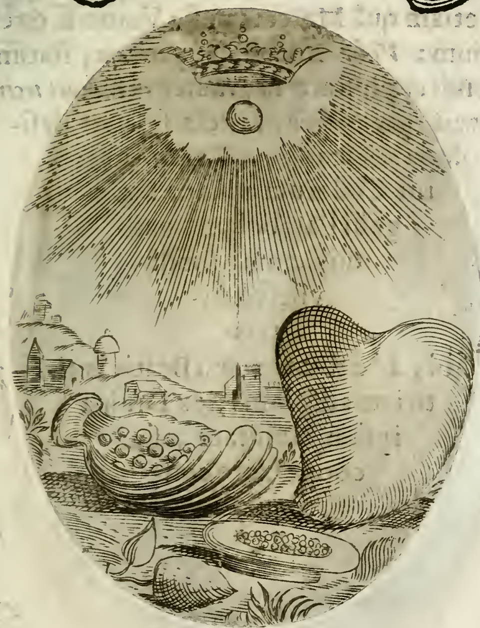
XLV.

VAleant Ethnicorum figmenta, quibus adeò Corda inficiuntur, vt vtramque vitam expirent inter voluptatum iniurias. Faceſſat à nobis Phrygio cum Iuuene Cypria Venus, aureumque

exterminetur à puris animis profani Iudicij Pomum. Cor gemmeum, aureum, coronatum, pulcherrimæ detur Virginum. Aureum Charitate; gemmatum Virtutibus, coronatum Perſeuerantiâ. MARIA, pulchritudinis Idæa eſt, de qua æternus protulit Sponſus. *O quam pulchra es.* Hanc vocauit Formoſam ſuam; in eius puritatis oculis vulneratus eſt. *Pulchra vt Luna, Electa vt Sol: pulchri greſſus ſui* dicuntur. *Tota* denique *pulchra eſt*, & penitus ſine macula, Dei Mater, quam Peccatores præſidium noſtrum, Speique nunquam fruſtratæ ſuſpiramus Aſylum.

XLVI.

MErcator, ſimulque Languens eſt Cor. Lipopſychia ſæpè corripitur infelix. *Defecit Anima mea in atrijs tuis. Contriſtatum eſt Cor meum: Quarè triſtis es Anima mea.* Si Dolet; *Conturbata ſunt omnia*

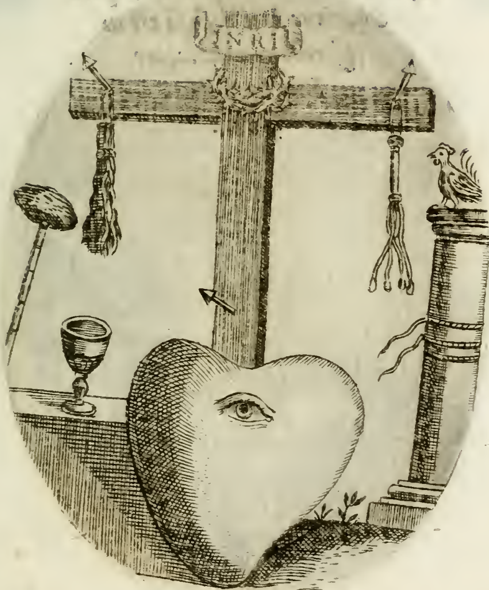
omnia oßa mea: non est sanitas in Carne mea, male tandem se habet miserum, auxiliaremque manum quærit, clamitans tota die. Familiarius Medicis remedium nullum exhilarando Cordi, quam Margaritæ, acri solutæ humore. Has quærit quâ languens; etiam quâ Mercator est; Vniuersi circuens Emporium: *Vidit Bonam Margaritam*, statim què habendi cupiditate flagrauit; *vendidit iccirco omnia, quæ habuit*, cuncta scilicet desideria abdicauit, vt Regno potiretur Cœlorum; iuxta Euangelij Parabolam: gaudijs enim Mundi vilescentibus sibi, ad æternam cum Beatis lætititiam adspirans, ex Diuina ipsam Bonitate, se cooperante consequitur.

***

Semi-

XLVII.

Semitas Tuas edoce me.

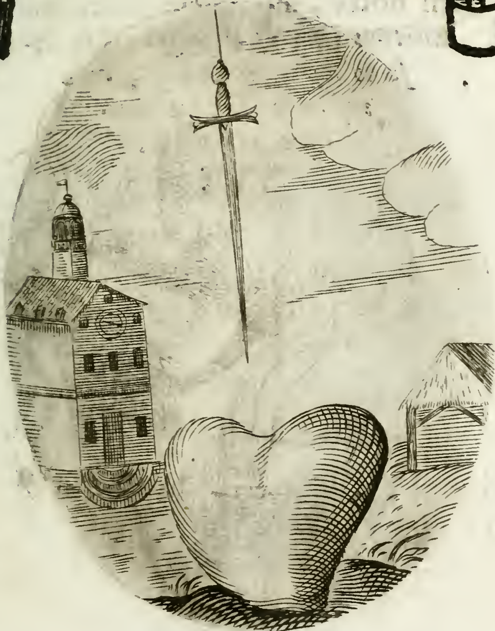

CHristi ſemitæ, flagella, Columna, Spinæ, Claui, Crux: tribulationes, labores, vigiliæ, itinera præceſſere Mortem, & ignominiam. *Oportuit pati Chriſtum, & ita intrare in Gloriam ſuam.*

In tribulatione igitur vnuſquiſque lætetur, vias enim Saluatoris iam tenet, vt per ipſas breui Commigret ad Gloriam: Qua propter meritò Apoſtolus in tribulationibus gloriabatur, ad Rom. 5. ſciens quod *tribulatio patientiam operatur, patientia probationem, probatio ſpem; ſpes autem non confundit, quia Charitas Dei difuſa eſt in Cordibus noſtris, per Spiritum Sanctum.*

XLVIII.

Neſcitis Diem, neq; Horam.

DYoniſium Siracuſæ Tyrannum, familiari cuidam Adulatori, Ipſum quem mortalium feliciſſimum prædicabat, conuiuium paraſſe ferunt; eundemque Regia ſede locatum cœpiſſe diſcum-

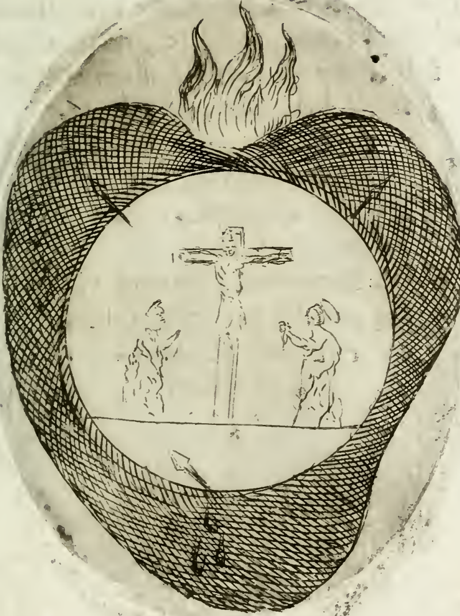
bere ; gladio tamen peracuto, ſanè quam tenui filo ſuper caput eius, minaci mucrone ſuſpenſo. Sui ipſius Adulator eſt Cor Humanum. Epulo ille, Euangelicâ tubâ celebris, bona ſibi gratulabatur repoſita in multos annos: eâdem tamen nocte, mortalium miſerrimus, *mortuus eſt, & ſepultus eſt in Inferno. Vigilemus ergo, quia neſcimus* DIEM NEQVE HORAM.

{****}

Ma-

XLIX.

Maiestas et Amor.

NOn bene conueniunt, neque in vna ſede morantur MAIESTAS ET AMOR, ſi vulgares conſideremus Amantes: ſed Amor Ieſus viæ (inquit) meæ non ſunt ſicut viæ Hominum. Euchariſtia

PIAM SIMVL DEITATEM, TREMENDAMQVE MAIESTATEM connexuit; vt Deus Hominem adire non dedignetur, sed ipsum se, non tantùm Animæ illius per gratiam, sed & corpori per presentiam comunicet. Maiestas cogente Amore, descendit ad famulum. Stupent Angeli, Cteatorem dum contemplantur, tota Diuinitatis Maiestate corruscum, terras inuisere, terreamquè subire cryptam, vt Animam radijs suæ Charitatis, & Claritatis illustret, sui Amoris vrat ardore, suæ denique Carnis, & Sanguinis alimento viuificet, vt secum in æternum circumflua beatitudine viuat.

***

Hic

L.

SVnt quidam adeò mortalis Vitæ tenaces, vt nullum præter hanc Empireum desiderent. Caro, & Mundus, fluxa desideria faciunt. Horum Anima numquam se supra Corpus attollit: infima

isthæc

isthæc terrea, summi habent Boni loco. Dolores propterea auersantur, & tribulationes, quoniam ipsorum Cælum, est Terra. Non sic Augustinus; qui perditam iuuentam, sanctissimâ excepit Virilitate. Dei Amans effectus, illicò mundialia est auersatus. Nouerat delicta iuuentutis suæ multa, & magna, pro quibus timebat: sciens tamen Misericordias Dei, quarum non est numerus, vt hâc vitâ à criminibus expiaret, per tribulationes, & angustias, rogabat, dicens, HIC vre, hîc seca, vt in æternum parcas. Dauid sic in Psal. 25. Proba me Domine, & tenta me: vre renes meos, & cor meum. Tentat enim Deus vt Coronet; Diabolus vt subuertat, & correctio Dei semper cum dilectione est. Ita qui scribo, amantissimum Redemptorem exoratum percupio. Amen.

***

LI.

Vbi Thesaurus.

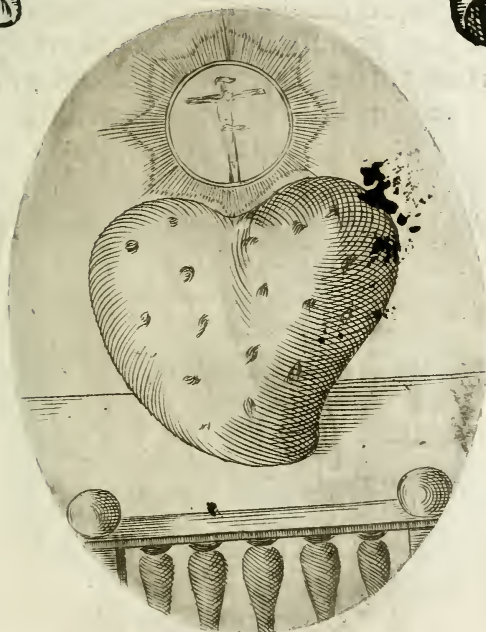
GEmina Corda exhibeo. Craterem alterum tenet aureum, ſignato obrizo grauem, armillis, multiplice torq;, gemmis. Inſidet pondus inutile, ponderi. Aurum ſibi luto par eſt. Seruit

uit is, ipſi, non imperat. Nullus pecuniæ vſus: idem ſi abſoret. O miſerrimam Auari conditionem! Bufo, limo incumbens is eſt. Totus, vbi numiſmata: nàm VBI THESAVRVS TVVS, IBI EST COR TVVM. Corculum alterum theſauro quodlibet pretioſius, inſidet Cœlo, Ieſu adnexum ſuauiſſimo. Vtinam theſaurizemus theſauros in Cœlis, vbi neque aerugo, neque tinea demolitur, neque fures auferre poſſunt.

***

LII.

Quò plus nutris, Eò plus lædis.

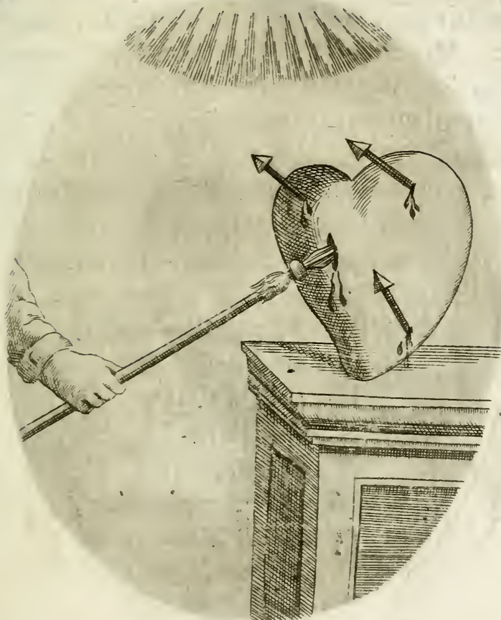
COrpora impura quò magis nutris, eò magis lædis: Hippocraticum eſt monitum. Cor vides vlceribus, puſtulis, ſcabie fœdum, varijs nimirum criminibus maculatum: audens tamen ad

ſacroſanctam Euchariſtiæ Menſam accedere. Iam iudicatum eſt. Sic Iudæ fuit in perditionem, cœteris Apoſtolis in ſalutem. Iudicium ille ſibi manducauit, & mortem, non dijudicans Corpus Domini. Sumunt boni, ſumunt mali, ſorte tamen inæquali, Vitæ, vel interitus. Veteraſcunt aliquando cordibus, peccatorum neglecta vlcera; quæ familiaritate Sacramenti deteriora redduntur. Caueat quiſque ſibi, & phagedænas plagas, pænitentiæ Balſamo compeſcat.

***

LIII.

Fige Validè.

DOminicæ Paſſionis memoriâ Animam ſummoperè iuuari; Saluatoremque Ieſum Dominum mirificè his meditationibus delectari, notiſſimum ex Doctrinis, ac Reuelationibus Sancto-

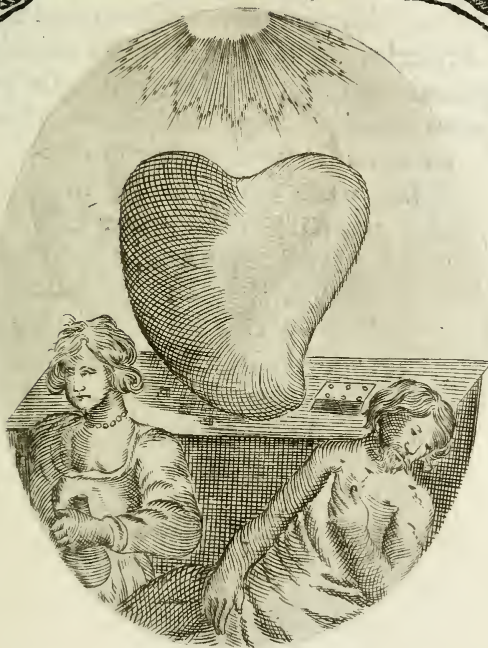
rum : ac potissimum diuarum mulierum Gertrudæ, Brigittæ, Catherinæ Senensis, Theresiæ. Cor ergo Diuino ardens amore, Deiparam sic deprecatur enixiùs. Sancta Mater istud agas, Crucifixi FIGE plagas, Cordi meo VALIDE; vt si qua fieri possit, contemplationis intensione, dignati pro nobis pati Redemptoris, secum diuidantur pœnæ. His enim Caracteribus Cor impressum, certum Salutis gestat in se Chyrographum, vt de electorum numero, meritò censeatur. Tepent Hominum Corda: Amoris vt eliceret scintillas Deus, excutiendas suæ Passionis Chalibe voluit.

Amore itaquè calens Cor, eadem sibi insigi
vulnera cupit, quæ *Christo* fuerunt infi-
xa. Id moris fuisse legitur qui-
busdam Orbe nostro diuisis
Gentibus (vt Diodor.
lib. 4. cap. 1.) in
Amoris in-
diciũ,
ijsdem se sauciare vulneribus,
quæ R E X ac-
ceperat.

Maior

LIV.

Maior eſt Miſericordia Tua.

LVdionem, eumdemque furem, mœchum, ſicarium, blaſphemum, ſacrilegum; ex aleis, crumenâ, ſcorto, trucidato cadauere, alijſque ſignis expreſſum vides. Singulis criminibus, æterna de-

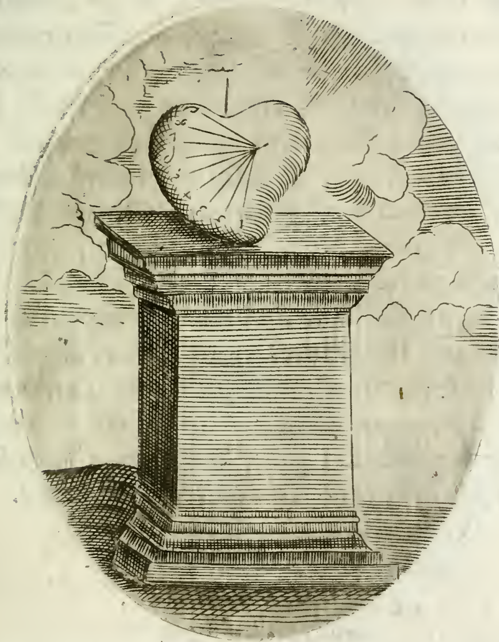
bentur

bentur ſupplicia, quoniam æternus eſt Deus, cui per ſcelera diſplicuit ſceleſtus ſeruus. Immenſa tamen Diuinæ miſerationis abiſſus, pœnitentem reſpuit nullum: *quotieſcunque enim ingemuerit Peccator, ampliùs non recordatur peccata illius*. Vnus Iudas, & ſi quis alius ei ſimilis, deſperatione ſe prodidit, cui ſcelus par nullum: detrahit enim hic ei, inquantum poteſt, Diuinitatem, *Cui proprium eſt miſereri ſemper, & parcere*: nam eſt *veniæ largitor, & Humanæ Salutis amator*, pro qua ſemetipſum tradidit, formam ſerui accipiens, & vſque ad Crucis mortem obediens. Tanti vtinam non ſit laboris diſpendium.

Dies

LV.

Dies Mei ſicut Vmbra.

PEccatum Æuiternitatem cum annis, & menſibus commutauit: rapidiſſimumquè mortalitatis peperit curſum: Homo exinde, *quaſi Flos egreditur, & conteritur.* Iamque Morte capitur, qui

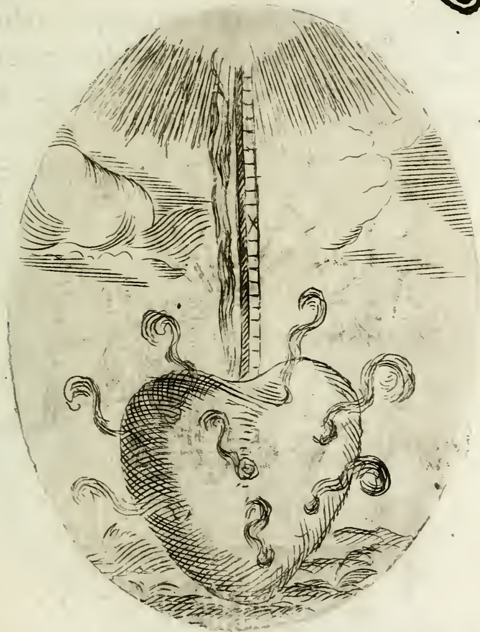
qui mox initiatus ad Vitam. Sic Rosa fatiscens, sui luget Orientis Occasum, lachrymis dum roscidis morientem purpuram rigat; pulchritudine superbiens ephemerâ. Ictu oculi cadit, quæ egressa vix calicem, allicuit oculorum obsequia. *Floris instar Homo procedit ex occulto, & per Mortem ad occulta retrahitur.* Momentisque ocyssimè transuolantibus, cuncta rapiuntur. *Vniuersa Vanitas, omnis Homo viuens.* Vanitas vmbra est, & Nihil. DIES MEI SICVT VMBRA *declinauerunt*, fæliciſſimus ait Regum. *Anni nostri sicut Aranea, & breues dies Hominis sunt; & numerus mensium eius apud Deum*, Patiens lugendo cecinit. Nil aliud est Homo, quàm sepulchrum ambulans, cadauerque sensibile: nos autem inepti fallimur, Mortem qui procul esse conijcimus. Fragiliores vitro sumus: illud, licet fragile, si seruetur durat; nos cadimus; *nec in eodem statu diù permanet Homo*. Angustum, & anxium Vitæ mortalis tempus: *Bonis tamen Mors beneficij loco, citiùs nam ad Deum trasmittit.*

Viuamus ergo, quasi quotidie morituri: & solidiùs nos comparemus, æternùm mansuris: fluxa namque sunt, & vtilia, quæcunque sunt infra sydera.

Rectum

LVI.

Rectum Innoua.

REctum vt in se renouaret Spiritum, Propheta Rex, supplex orabat Deum; Spiritus quoniam quemadmodum corpori multi sunt, naturales, vitales, & animales, ita & Animæ multi sunt

Spiritus: inflexi plures, & obliqui, ideſt, terrena reſpicientes. Ambitionis quippe Spiritus Dignitates, Auaritiæ Lucra, Luxuriæ Voluptates, cœteroſque percurre. Hos ſibi exitiales intelligebat Dauid; ex quo *rectum Spiritum*, ideſt, rectilineum poſtulat, & ex Cordis centro ad Deum nullâ circumflexione tendentem, & qualem lachrymarum copiâ obtinuiſſe cognouimus: cum enim per Pœnitentiam ſurrexiſſet à crimine, adeò ante Dei conſpectum probitate claruit, vt Homo dici ſecùndum Cor Omnipotentis meruerit.

Nulli gratiam denegat Deus, qui
cum ſummum ſit Bonum,
ſuapte naturâ commu-
nicabilis eſt, ni-
ſi reſpuat
Cul-
pa Bonitatis ac-
ceſſum.

***

Di-

LVII.

Diſtrahor non abſtrahor.

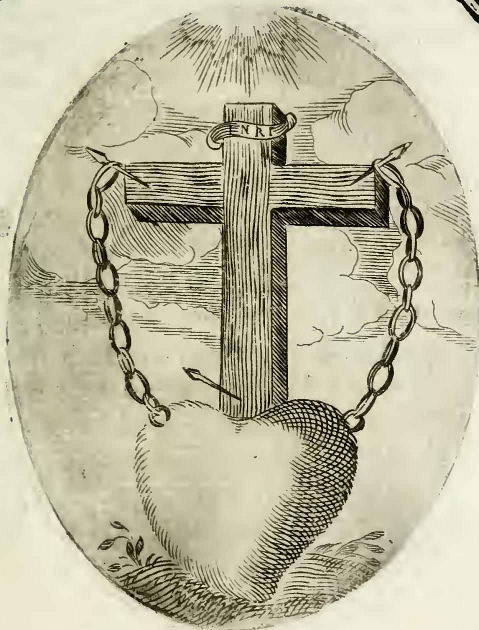
PAtrem familias vides, laxiore vinculo, præualido tamen, Cruci alligatum; Circumſtant quæcumque mentem. Hæret quidem Cruci, quam ei Deus elegit, aut quam ſibi delegit, vt ſeparari o-

mnino renuat, aut etiam difficiliter poſſit, niſi à recto tramite voluntas deflectat: verùm, in diuerſa rapitur; vt ſin abſtrahatur, certè ſæpemnuro à ſalutari Trunco miſerè diſtrahatur: pluribus enim Dominis ſeruire ſimul non poſſumus. Fælices, quibus ex Diuinâ miſeratione, prudentique arbitrio, ad contemplationem apti receſſus contigêre; vbi orationis energiâ ad Deum aſcendere, eidemque per Charitatem vniri conceditur; Dignitatibus, Diuitijs, Voluptatibus poſthabitis, & deſpectis; Amanti etenim verè Cordi, Deus eſt omnia.

***

LVIII.

Nihil me Separabit.

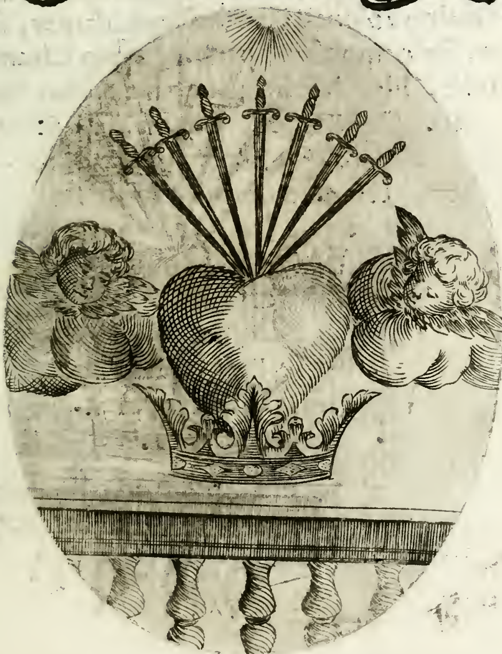
Q*Vis nos ſeparabit à Charitate Chriſti?* Interrogat Paulus ad Rom. 8. *tribulatio? anguſtia? fames? nuditas? periculum? perſecutio? gladius?* ſiue de Chriſti Caritate erga nos, cum Toleto, & Pererio intelligas,

telligas, siue de nostrà erga Deum, cum Chrysost. Theod. Ambr. Theofil. Anselmo, & alijs, statim vinctum Cruci Cor respondebit: NIHIL. Non tribulatio: quoniam (ait Paulus) *in tribulationibus gloriamur*. Non angustia: quoniam vt Cete pisciculos, ita absorbet ampla Charitas Christi angores. Non fames: quia Cibus noster est Christus. Non nuditas: quia Charitas Christi vestit non tantum, sed armat: Lorica est enim. Non periculum: veteranus nàm mile non deterretur; ambit, non fugit illud. Non persecutio: quoniam *Principes me frustra sunt persecuti*; vt à Christo abducerent: Non gladius; *nàm mihi viuere Christus est, & mori lucrum*. Quarè audiat me Cœlum, me Tellus audiat; Nihil (Paulus inquit, & cum Paulo Cor Dei Amans) me separabit à Caritate Christi. Tenaci adeò Amoris glutino sic hærebat Paulus, vt iam dissolui optaret, cum ipso vt esset. Pauli Peccator sancta legat vestigia, & saluti trunco deuinctus, Crucis se trophæum ostendat, & à Christi Charitate ablegari, nullo patiatur astu Inimicorum Spiritualium.

Po-

LIX.

Posuit Constantiæ Metas.

SEptemplici transfixum Gladio, Cor deiparæ vides. Tale vulgaris pingit Pietas, ſeptenis quoniam potior fuit Dolor: at *quid aliud Mariæ Vita, quam Dolor*? Ieſu Filij Paſſioni ingruenti ſem-

per adfixa, etiam Gaudia Dolore, miſcuit. Cognouit ſe DEI Matrem, Verbum ſibi Æternum eſt gratulata: quoties verò Cruci mente concepit fixum (quod non cogitauit nunquam) tranſuerberata gladio, eius Anima complorauit: Ita tamen vt Diuinæ voluntati ſubſcribens ſemper, ſuos dolores ſin compeſcere potuit, æquo ſaltem animo tulit. Non Niobem, non Hecubam fabulamur, Chriſticolæ. Veram Dei Matrem ſtupeſcimus, & venerantes contemplamur; quam vnam Poſuisse Constantiae Metas merito dicimus. *Mulierem* ſic *Fortem* in Matre, Ieſus: in Maria, Mundus *inuenit*.

* * *

Nulla

LX.

Nulla est Redemptio.

COgitatu horrendum obtundo. Mors quidem communis omnibus, non Infernus. *Nasci, pati, mori*, hominum est; non damnari. Subit Infera nolens nullus. Lex impletu facilis; at ribellis

Q animus,

animus, leuis quoque oneris eſt impatiens. Labores qui recuſat contumax, pœnas cum æternitate luit. Viuens, commorietur perpetuò Diabolis, quì Angelis æternùm contempſerit collætari.

Reſipiſcat Chriſti ſanguine redempta Anima, nè tàm præſtans gratis prodigatur theſaurus; atque Redemptori debitas perſoluere gratias cum beatis, (felicitate perenni diues) ex hoc ſęculo nigrans, poſſit.

Non

LXI.

Non poteſt Peccare.

ADmirandum planè videri poteſt, quod Euangeliſta, dilectus ſcribit. *Qui diligit Deum non poteſt peccare*: Cum habeamus ex Propheta, *Omnis Homo mendax*; cumque *ſepties in die cadat iuſtus.*

ctus. Verùm si exactiùs Ioannis perpendamus dictum, fateri prorsus cogemur, Qui dominum diligit, non posse peccare. Quoniam Amor est Vnitiuus, & qui Deum diligit in eo manet, & Deus in eo: impossibile autem est, manētem in Deo peccare; statim enim vt peccat, longè fit à Deo; nec affirmare licet, peccantes Deum diligere; peccatum namque vindictam clamat, vindicta verò delictum, aut iniuriam supponit: quæ dilectioni implicat; & sic verum est Ioannes assertum: *qui Deum diligit peccare non posse*. Nostri igitur Amantissimum Iesum, mutuo diligamus Amore; est enim dilectio, contra peccati virus, præstantissima Antidotus.

***

Non

LXII.

Non deſpicies.

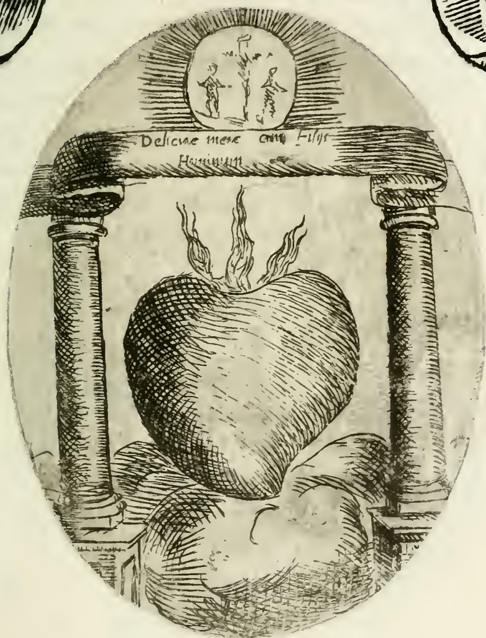
COr contritum, & humiliatum, ſacrificium Deo, ſpirituſque contribulatus. Turgebat pridiè peccatis; attritus eſt dolore tactus intrinſeco, Deo quoniam ſuo ſuauiſſimo, & optimo diſplicuerat.

plicuerat. SI VIRGA POENITENTIAE, CORDIS RIGOREM CONTERIT, (vt ſancta Canit Eccleſia in Hymno O SOL SALVTIS INTIMIS, CHRISTE REFVLGE MENTIBVS) deſilit in fragmenta, & Alabaſtri inſtar fracti, & Nardino oppleti, nares Dei ſuaui replet fragrantiâ: vt per gemmeas, aureaſque ſciſſuras, ſalutaris irrepat Gratia.

Non

LXIII.

Non Plus Ultra.

CAlpem, & Abilam poſuiſſe Herculem nauigantibus metas, fabulati ſunt Veteres: apage à nobis fabularum inuolucra. Sacroſancta nos Myſteria pangimus, & quorum celſitudine

ne mens & laborat, & gaudet. Abilam, & Calpem Diuinæ Potentiæ, & Diuini Amoris posuit Eucharistiæ augustissimum Sacramentum, quo se Deus Homo comunicauit hominibus; cum quibus suas sic esse delicias voluit, vt se ipsum veluti fœderis obsidem, tota simul Humanitate, & Diuinitate adorandum, & assumendum præbuerit. Sic *Panis viatorum* effectus est Deus ille, *in quem desiderant Angeli prospicere*. Meritò Hic ergo exprobrat ingratis, (quibus se dedit in remissionem peccatornm, & præmium vitæ eternæ) *quid potui facere, & non feci?* nihil enim Omnipotentiæ, Sapientiæ nihil, nihil Bonitati supererat, ampliùs cũ nihil Deo præstantius, ac dignius possit à Deo Creaturæ comunicari.

Mu-

LXIV.

Mutatio Dexteræ Excelsi.

COR vides pridiè ſordidum lethali peccatorum vlcere Magdalenæ peccantis, mundus quod ambit muliebris, quinimmò meretricius. Procorum imaginibus, Vnionibus, armillis, Vnguen-

tis, tenijs, ſpeculoque inſueuerat, proiecit cunctas, diſcuſsâ oculorum caligine, & ad ſe ipſum reuerſum, flagella blanditijs, lenocinijſque voluptatum ſuffecit. Vtinam quam habuimus criminum comitem, pœnitentiæ exemplum ſequamur. Ergo mutatam Excelſi dexterâ, ſeptem Olim Dęmoniorum ſtabulum, nunc Dei Tabernaculum veneremur.

* * *

Inue-

LXV.

PEccator, cum in profundum venerit, ſpernit: iccirco ſuos inter hoſtes inueterat, quoniam Chriſti ſuaue iugum detrectat; aſperrimo vero, ac grauiſſimo ſpiritalium Tyrannorum iugo inſue-

uit. Sic perfida Hebræorum Gens illa, cepis, ac carnibus Ægypti familiariter vſa, Terram fluentem lac, & Mel contemnebat, quinimò auerſabatur. Reſipiſcat Peccator tandem, iugumque Diaboli excutiat; eluſo vt Mundo, & Carne ſubactâ, poſſit Cœlorum Moderatori, & Gloriæ Regi, tota æternitate conuiuere.

***

LXVI.

Ex aliena Noxâ.

APprehendit dexteram Vipera, longè diſſitam à Corde: Cor tamen occupat Venenum, & Mors. Manus Principis ſunt quot quot eius geruntvices. Hi ſi à Iuſtô deflectant ſciente Re-

ge, ipse plectetur; & *Alienâ Noxâ* peribit. Ei enim Onus incumbit probos, & sapientes Viros ad Ius dicendum deligere: nil enim difert, ant ipse iudicet, aut alius ex eius imperio. *Diligite iustitiam, qui iudicatis terram*, & auaros, turpesque criminum notis iudices, à tribunalibus arcete: reddenda nàm vobis erit ratio de ipsorum iniquitatibus: sic Regius vates sibi timens clamabat, *Et ab alienis parce seruo tuo*. Ideſt remoue quæ mihi nocitura vides: *parcere* enim, non semper *indulgere* significat, sed *abstrahere*; sic Virgil. 3. Æn. *Parce pias sceleram manus. Subditorum sanguinem requiret Deus, abijs qui præsunt;*

* * *

LXVII.

Rapientis Eſca.

ACcipiter, antiquis quaſi ter acceptus eſt dictus: felicia quippe ex eius occurſu ſomniabant Omnia. Inauſpicatus eſt Infernus Accipiter. Expetit Corda Deus, vt viuificet; Hic, vt deuoret.

ret. Accipiter proximus Terrę volat, ne prædæ quam captat, ſe prodat: Diabolus in inſidias ſemper. Prædæ iam captæ oculos effodit Accipiter, vt ſpes adimatur fugæ; Diabolus Peccatores excęcat. Semper eſurit Acipiter, vt vel ſtercora deglutiat. Os inferni ſemper expletur, nec vel maximè impiã animam reſpuit. Columbas tamen acriùs inſectatur, id eſt puras Animas, vt Creatori eripiat Amanti: per Accipitem enim Ægyptij, Principatum per vim & dolum, adeptum notarunt; vt Plutar. de Oſir. Celer in capiendis auibus Accipiter, celerrimus in captandis animis Diabolus. Ob hoc Antiochus, dictus Accipiter, quia ſummoperè in expeditionibus celer. Crudelis præterea; ex quo Chriſoſt. in Matth. Pharaonem vocauit Accipitrẽ. Si quid de præda is appetit, COR eruit & vorat, vt Alb. Magn. lib. 23. de Animal. licet Ariſt. 9. Hiſtor. c. XI. Pliniuſquè lib. 10. c. 8. id negent. Cor igitur, debitum Deo, Hoſti teterrimo ſubtrahamus: & quoniam Panis Hominem nutrit, & Accipitrem euecat, ſæpè Cœleſtem Panem, Euchariſtiam commanducemus, ſic Cor noſtrum, Peſſimum eludet Accipitrem.

Vulnus

LXVIII.

Vulnus, et Medela.

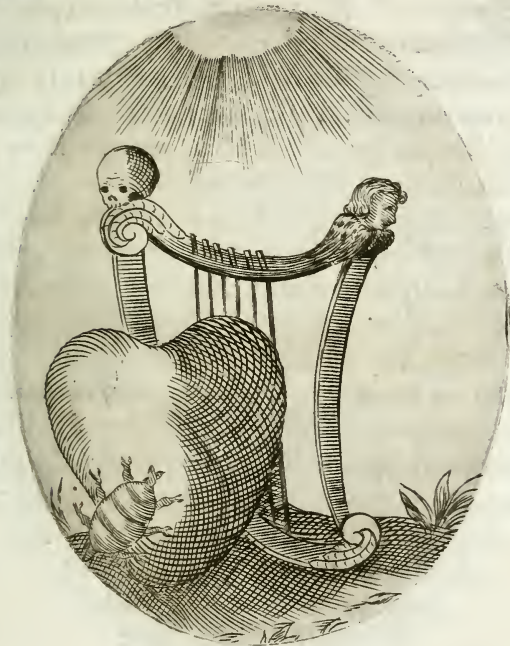
EAndem vtrinque mulierem vides. Procacem olim, formoſam, hilarem, ſucci plenam, purpurâ, & candore amabilem, iuſſiſque ſequacem; adeò deperijt Cor, ei vt hærens, à ſe ipſo, quod-

que longè deterius, à Deo recesserit. Muto modò silentio horridam, gelu rigidam, squallore marcidam, vermium tandem escam iam adeò auersatur, vt ad se ipsum, quodque longè laudabilius, reuertatur ad Dominum. Nix de fimo effluxit, sic candor prouolutus in stercora. Sirenes à gutture abiere, aurum à coma, Ebur ab vbere: fœtent omnia, absterrent intuentem, dispellunt. Accurrite fluxæ amantes formæ. *Vulnus*, Os Mulieris inflixit, mulieris Ossa *Medelam* dabunt. O dulcis memoria Mortis! ò salutare aduersus Carnem Alexipharmacum! Iam tandem à pectore Amoris impuri flammæ facessite: precoci spargitur coma cinere. Resipiscamus. Siquè Mulierem viderit Oculus, & placuerit, illicò Mens exurgat, Sensum sic increpans. Quid ad me forma procax? Elegans est? Et ipsa, id si conabitur, ad Beatitudinē tēdit. Suo aut creata Viro, propagetur vt sacrô vinculo species: aut Virginitate illibatâ, eius vt candore, cœlestes lætentur sedes. Ad me ea nihil. *Qui viderit Mulierem ad concupiscendum eam, iam mœchatus est in Corde suo*. Mortis impluente memoriâ, impuri protinus frigescet Amoris æstus. *Forma Meretricis, laqueus est Diaboli. Omnia retibus plena sunt. Esca ostenditur, laqueus absconditur, vt incautè accurrentes, hamum voremus*. Felices qui de periculo educti, ad te Deum peruenire meruerunt.

Mi-

LXIX.

Miserere Deus.

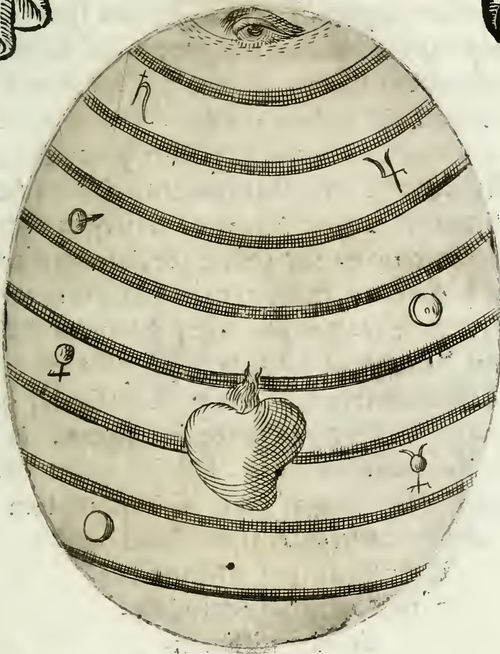
EXiguum quidem, mirandum tamen illud Animal, Apulis familiare, Philoſophis ingens obtulit diſceptandi, ac meditandi argumentum. Phalangio ſimile, ex Tarento, Tarantulæ nomine eſt

insignitum. Iubet somno torpere, quos momordit incautos. Ex Harmonya salus: Choræas quippe saucius ducit ad ingentem sudorem, & sic peculiari sibi sono sanatur. Tarantulâ demorsum diceres Peccatorem. Hic aut somno mersus pigritat, animæ contemnens lethargum: aut agitatur miser; nàm *Pax non est ossibus meis* (clamat Dauid) *à facie peccatorum meorum*. Huic tunc sanari contigit, cùm verè ad Deum reuersus, MISERERE MEI DEVS, ex animo auspicatus, *super niuem dealbari* meruit, vt per Choræam Pęnitentiæ, exultarent *Ossa humiliata*. Cum Augustino clamemus ad Dominum. *Ægrotus sum, ad Medicum clamo, cæcus sum, ad lucem propero, mortuus sum, ad Vitam suspiro: Miserere mei Fons Misericordiæ*, & cum Dauid iterum. *Vide Domine Humilitatem meam, & dimitte vniuersa delicta mea*. Peccata perpetraui innumera, & magna, non tamen despero; quia *vbi abundauerunt delicta, superabundauit & gratia*. Miserere Domine, ne desperem, sed te sperando respirem: & si ego commisi vnde me damnare potes, tu non amisisti, vnde saluare soles: Quid enim est Iesus, nisi Saluator?

An

L X X.

An in Corpore, an extra?

HÆreo profectò, an ſenſa promam circa Emblema. Haud videntur ſcribenti abſona. Immutent, deleantque prò vt opus Patres. Raptus eſt Paulus ad tertium Cœlum; & vidit arcana, quæ

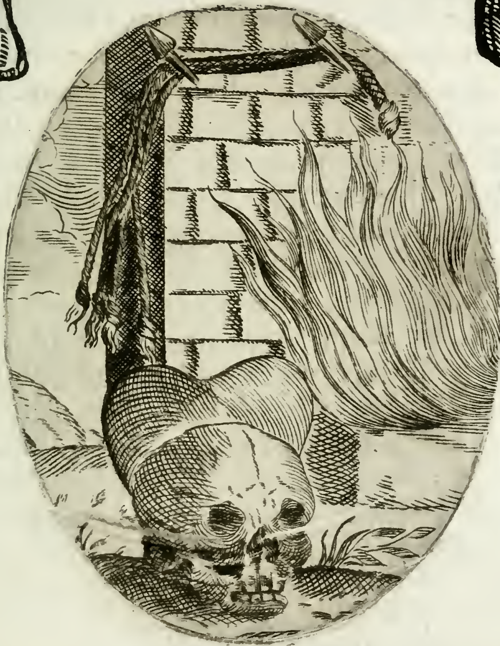
non

licet Homini loqui. Duo me iubent ſtupêre. Cur Apoſtolo viſa loqui non liceat, nequè tamen ſilere iuſſus (ſi rectè memoro). Curuè tertium tranſcendere Cœlum non potuit? Renuit calamus progredi, eaque proferre, quæ nullibi exarata, nuſquam prolata cognouit. Vidit Paulus ignota penitus oculis non tantùm, ſed phantaſiæ, & intellectui: quâ igitur ratione, ignota per ignotiora poterat declarare? Quibus vocibus? Viſa quippe carebant nomine, quamuis explicare placuiſſet; neque ſufficiebant præſigni argumento nutus. At cur tertium tantùm attigit Cœlum? An quia hîc tertium, ſupremum ex Scripturæ, & Patrum more ſignificat? An quia paulum prima Dei tentoria diſtabant; neque rationi par erat, Animam dubiam adhuc an hæreret in Corpore, propiùs ad tabernacula Dei accedere? Sol enim, Cor Cœli, quartum occupat Cœlum, teſtante Propheta. *In Sole poſuit Tabernaculum Suum*. Merito igitur ſiſtitur Paulus iuxta Dei Tabernaculum, donec corpore ſolutus ſectâ fœliciter propter Chriſtum ceruice, daretur æternâ fœlicitate ipſum inter Cœlicolas contemplari.

Aui

LXXI.

Aut pœnitendũ, aut ardendum.

SVnt qui acriùs arguant, pium certè, & laudandum vſum quorundam, qui ſe flagris impetunt, Deo vt placeant. Improbantium eſt argumentum, quoniam nuſquam apparet Chriſtum Dominum,

cuius

vestigia indigni nos discipuli sequimur, se ipsũ verberasse: idcirco neque Christicolę licere seipsum pertundere: tùm quia Naturâ docemur declinare, nocitura; multo magis damna nobis infligere: ex quo etiam lege cautum ne quis se ipsum excęcet, euiret, enecet. Tertiò quoniam à Deo iubemur cum proximo, veluti nobiscum agere: sed illicitum est proximum verberare; ergo neque se verberare licebit. Primò facilis responsio, Christi Carnem impeccabilem non nisi a scelestis fuisse lædendam: elegit nàm ipse mori, & Passionis compendio tormenta subire: qua propter corpori suo tam acriter à peruersis flagellando pepercit. Ad secundum, finis valde diuersus est, nam duplex est bonum, & malum: apparens, & reale: damnum igitur quod per vltronea flagella carni nostræ infligitur, bonum est reale, licet apparens malum: nàm dicebat Apostolus, *Castigo corpus meum, & in seruitutem redigo*. Non tamen vltra vires, frangendum est: nàm moderatio virtutum amussis. Tertiò eodem satisfacimus responso: attendi finem: nàm qui proximũ verberat, facit iniuriæ causa, aut Supplicij, quod veræ implicat Charitati Christi, cui non auersatur sui correptio. Sic Dauid, non solum Diuinæ correctioni acquiescebat dicens, *Ecce in flagella paratus sum*, sed ipsum se cedebat flagris, eò asserente; Et flagellatio mea in matutinis.

Ne

LXXII.

Ne proijcias Me.

ABraham ſic locutus ad Deum. Gen. 18. ſic Dauid Pſal. 50. Nullus fortè impenſiùs amauit Dominum, quàm Abraham; vnigenitum qui lubens obtulit filium: Cinerem ſe tamen co-

ram ipſo profitetur, & Puluerem; augente Amorem Humilitate: nàm *quò ſe magis iuſti deijciunt, eò altiùs Diuina Charitate inflammantur*. Meruit Abraham trium Angelorum hoſpitio decorari: ſe tamen puluerem, & cinerem vocat. Sic Petrus, ampliſſimis à Chriſto muneribus ditatus, diuina ſuſpiciens munera, nihil tamen de ſe ipſo præſumens, clamabat, *Exi à me Domine, quoniam homo peccator ſum*. Peccatorem ſe quoque profeſſus eſt Dauid. *Tibi ſoli peccaui*; & *peccatum meum contra me eſt ſemper*: audet tamen Diuinam implorare miſerationem, exorans, nè à facie Bonitatis ſuæ proijceret Cinerem, ac puluerem Cordis pœnitentis animitùs. Horum Charitatem, & Humilitatem imitemur, vt cum ipſis tandem Beatis collætari, ex æternâ mereamur clementiâ: nam *in igne probatur aurum, iuſti verò in Humilitatis fornace*. Eccl. 2.

Mun-

LXXIII.

QVis potest facere Mundum de Immundo? nonne tu, qui solus es? Iob. 14. Cor criminibus sordidum, sic cum Patiente clamat ad Deum: nouit enim se de immunditia processisse; & fuise in ini-

quitatibus conceptum : ex quo immunda ſæpè (quod ait Gregor.) in mente patitur, quamuis ex iudicio reluctetur : quia conceptus de immunditia, dum ad munditiam tendit, hoc conatur vincere, quod eſt. Si quis igitur tentationum inſultus, ac immundæ cogitationis vires euicerit, non ſibi triumphum canat, quia nullus facere mundum poteſt, conceptum de immundo ſemine, niſi is qui mundus, per ſemetipſum ſolus eſt. Qui ergo iam munditiei viam capeſcit, aut faſtigium tenet, conceptionis ſuæ memor, cognoſcat ex munerum largitore Deo, non ex ſua Virtute, viuendi puritatem, ex ſubſiſtendi fœditate retuliſſe: morumq; candorem, à carnis imparitate illibatum cuſtodiat.

***

Celſi

LXXIV.

Celsi Præludia Operis.

MARIÆ ſponſus IOSEPH ille Sanctiſſimus, *Domini ſui Cuſtos*, ſanctificatus ab vtero, cui genis, genibus, plantis Ieſu licuit oſcula figere, quamquam Regia de ſtirpe, fabrili tamen operi

ri

ri ſeſe applicuit, Ocium vt vitaret; vtque Virginem, Puerum Deum, ſequ aleret· Sæpè Is IESVM vidit adoleſcentulum, Cruces componere, & appoſitis tranſuerſim aſſeribus, quaſi lectulo, panſis brachijs incumbentem, ſic ſuæ mortis dum ſibi ingereret, cœnoquè Mundo ſpecimen, & veluti acerbiſſima futuræ Paſſionis Præludia. Hærebat, ſin horrebat Deipara, reſpiciens Virum, ſuſpiciens Natum: iamque COR altum, Virtutum omnium Ærarium, doloris Gladio traijciebatur. Amor hinc adfulgebat Æterni Patris, qui Vnigenitum Filium dederat (ſic diligebat ingratum Mundum!) affigendum Cruci. Illinc Nati pœnas, veluti preſentes contemplabatur. O fera

Hominum Corda; rigetis adhuc? En vobis
Puer Princeps Pacis, Magni Conſilij
Angelus, Dei tandem Agnus pro
vobis Crucis Aram vltrò
conſcendens. Moræ,
en, impatiens,
Infans prę-
libat,
quas pro peccatis noſtris ſubire
pęnas, Amore ſuadente con-
ſtituit. Solus Amor,
Amoris merces
ſit æqua.

***

Sal-

LXXV.

Saluatorem Suſpiro.

Tubâ mirum ſparget ſonum
Per ſepulchra Regionum,
Coget omnes ante Thronum.

EXhorreſcat, quod olim tàm frequens, tàm grauiter in Deum peccauit Humanum genus,

Iudicis

Iudicis adpropinquantis Imperium : Pulſare denuò incipient ad Vitam CORDA , ſimulque palpitabunt ad metum . O dies horrenda ! Caligant oculi , artus fatiſcunt , ſtylus excidit meditanti . O dies ! Preſens eſt Deo , cui Æternitas eſt pro Tempore . Contremiſcit Cor horrens, & orans à Chriſto veniam implorat : *Quem* enim *Suſtinere Iudicem nequit , Saluatorem habere ſuſpirat* . Eſt adhuc etiam Miſerationi , tunc vni erit Iuſtitiæ locus . Miſero (eheu) demerſi veternô, excite tandem mortales . Mors imminet ſingulis ; Iudicium ſubite pęnitentes ex CORDE, COR enim ſæuum ſibi Iudicium aſtruit, niſi in ſe TOTO conuertatur ad Dominum.

Non

LXXVI.

Non vltra id quod possum.

CRux omnibus piè viuentibus data est: siue nobis Deus ad vtilitatem nostram imponat; seu nos deligamus, suscipientes. vt ipsum, Crucem omnium grauissimam gestantem strenuè, &

præeuntem ſequamur, & ad propriam gloriam per tribulationes ingentes introeuntem. Eſt autem Crux ferenda viriliter, & cum gaudio; in Cruce enim eſt Conſolatio, nam per ipſam probat nos Dominus. *Deus autem fidelis eſt* (inquit Apoſtolus); *neque permittit nos tentari vltra id, quod poſſumus*: alacri ergo animo ſubeunda Crux nobis, noſtri vt Seruatoris ſancta colligentes veſtigia, eidem poſſimus in Cœlis, beatificâ læti viſione, perenni felicitate adſidere. Iugum Chriſti Crux eſt, lex nimirum ipſius ſuauis, non vt lex Moſayca; cuius onus importabile vocat Petrus Apoſt. Act. 15. & Saluator Matth. 23. *Phariſæicarum traditionum onus importabile* aſſerit. Leuitas autem, & commoditas Euangelicæ legis, in Fide & Dilectione conſiſtit. Æqua, quoniam rationi, & Naturæ conſentanea: Commoda, quoniam in nobis eſt adimplere. Iugum igitur Chriſti ſuaue eſt: ad quod ſuſcipiendum nos vocat Dominus, *vt inueniamus requiem à laboribus noſtris*. *Collum ſubijciamus* ergo lubentes *iugo, & ſuſcipiet anima noſtra diſciplinam, in proximo enim eſt inuenire eam:* vt Ecclesiaſt. 51.

Id

LXXVII.

Id Amor potuit mutuus.

CAptum excedit Mentis, quod de CATHERINA Diua Senensi, fideli recensetur Historia quòd, *Aliquando Christus cum Sanctissima Matre, alijsque Sanctis, Illi apparens, sibi eam, Diuinâ*

quadam ratione desponsauit : illud pariter, quod *mutauerunt inter se CORDA, Christus, & Catherina Senensis*; vt cum Paulo ipsi liceret exclamare, *Viuo ego, iam non ego, viuit vero in me Christus*, & cum Sponso Canticorum potuerit Dominus sponsæ sic fari, Abstulisti Cor nostrum, soror mea sponsa, iuxta septuaginta. Sponsa vero respondere, Cordificasti me, sic explicante Nazianzeno verbum Vulnerasti. De Diuâ Hac Virgine olim, tenui planè, & humili auenâ sequentem pangebam Hymnum Apodon.

SAlue Senarum Gloria,
Quas super Astra prouehis;
Virgo salue lectissima,
Flos, Gemma, Sol Italiæ.

Rosam Te Pudor efficit,
Puritas Lilium niuea.
Adamantem, Constantia,
Pyropum Amor flammeus.

Illustras Orbem radijs,
Ordinis Iubar nitidum;
Fugas errorum tenebras
Cœlesti diflua Lumine.

Puellæ

Puellæ (ò mirum !) paruulæ
Immensa patuit TRINITAS
Fragili vt clausa Corpore
Empirei sinum cerneres.

Prudentum norma Virginum,
SPONSVM quæsisti feruida,
Ad altum Cœli thalamum.
Alis elata Spiritus.

Flagris, ieiunio, precibus
Fregisti Carnis impetum,
Hostemquè Inferni pessimum
CRVCE calcasti domitum.

Stipe nàm carens, Pauperem
Vt vestias, te spolias:
CRVCEMQVE das argenteam,
Gemmeam quam Christus referet.

Datâ Qui SPONSI dexterâ
(Id AMOR POTVIT MVTVVS)
Mutatis sinu CORDIBVS
Celsis te euexit Nuptijs.

Quem deperisti enixiùs
IESVM, iam tenes arctius:
Et imis clausa Laribus,
REGIS hæres amplexibus.

CHRISTO iamque persimilem
Quina TE ostendunt vulnera;
O cara, ò felix vnio,
Christi, & Amantis Animæ!

Valete ò Mundi Gaudia,
Cœnum, quisquiliæ, cineres:
En noua Amoris munera,
Amans AMANTEM exprimit.

Gloria sit Altissimo,
Senis qui dedit Virginem,
De Sanctitatis apice
Obstupescendam seculis.

Pul-

LXXVIII.

Puluis ad Puluerem.

MVtuo feruent Amoris igne Corda iſthæc vitrea, pollinem Maris inter ſe ſe reciprocantia; inania ſcilicet deſideria, inquieto ſemper æſtu commota. Neſcit quietem vulgaris Amor: vult,

vult, non vult, mœret, timet, ſuſpicatur, concupiſcit, ſemper impatiens; at inter flores fluxæ formæ dum fœlicitatem venatur, latentem offendit anguem doloris: vires adeò frangentis, vt per vigilias ſæpè, & inediam, tabem non rarò incogitantes incurrant, vtriuſque ſexus Amantes: quorum munus, PVLVEREM tranſmittere AD PVLVEREM, inſano dum furore perciti exanimantur. Diuus Amor, lumine, & claritate coruſcus, quò ardentior, eò ſuauior, ſi quæ torrere geſtiat Corda, ſimul illuſtrat, & expiat, vt ad ſublimia Cœlorum culmina, recto deferantur volatu.

***

LXXIX.

Cor Corde Rependo.

INter Boccacij Fabulas, (quarum nonnullæ licentiore impietate ſcatent, quam vel Ethnici declinaſſent) lepida, & quales omnes optari poſſent, ea eſt, quæ de Salernitati Principis Filia.

X Hanc

Hanc tamen non fabulosam ex Beroaldo lib. Epigrammatum inuenio, quam doctiss. & ingeniosiss. Concionator P. Marcellinus de Pise ex Capuc. Ordine refert Homilia sexta, de instit. Euchar. Cœpit Hanc nobilis Aulicus deperire, nec ipsa casta renuebat obsequia, vt ambo breui reciproco æstuarent moris igne. Colloquia alebant flammam: donec coniugium patrarent clanculum. Resciuit Parens Virginis, ægrèque tulit fortunæ impiarem, tàm alto vri incendio, conductoque percussore interempti ab eo iuuenis Cor, xenium filiæ misit. Disco id purpurascebat argenteo, & tantùm non palpitabat, cum Virgini oblatum est. Auersata hæc Lycaonium ferculum, Cordis loquacis vota percepit, statimque sequi præeuntem constituit. Efusissimo ergo lachrymarum nimbo rigans amantis Cor, cohibitis spiritibus, Patri fortè audienti exprobans feritatem, ruens in amplexus Cordis, plurimis ei infixis osculis, Cor en tibi tuum, meo CORDE, AMANS REPENDO: & animo linquens, expirauit. Vides Lector insani Amoris impotentiam, & Praxi Emblema præcedens comprobatum.

* * *

Sic

LXXX.

Sic acriùs intueor.

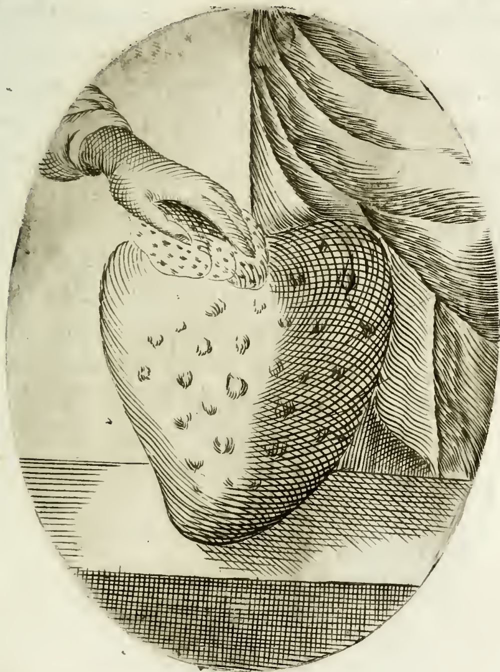
OCulatum Cor? maximè. Habemus ex Ægid. Card. ſuper Epiſt. ad Rom. cap. 11. *Humani CORDIS Oculos*, dupliciter Fidei Lumine illuſtrari. Oculatum igitur Cor eſt. At Lyncæus ſit ob-

tutus, ſint Argi lumina ſeriò Philoſophantium, circa ea, quæ ſunt infra Cœlos: ſedulâ opus eſt, & peruigili in Naturalibus indagine. Verùm in ſublimioribus, in obſequium Chriſti captiuandus eſt Intellectus; non enim ſcientes rem per cauſam procedimus, aut opinantes, ſed per *FIDEM*, vt *Acriùs intueamur*, clauſis omninò corporeis oculis; nàm *ſubſtantia rerum ſperandarum, argumentum non apparentium, non per oculum, ſed ex auditu percipitur* (vt Apoſtolus) *auditus autem per Chriſti Verbum*: accedentem quippe ad Deum credere oportet: eſt enim *Fides, quaſi Lucerna lucens in caliginoſo loco*. Caligat namque Intellectus, niſi eum Fides illuſtret; nil etenim ipſe prodeſt, niſi intelligendo quæ credimus; & Fides proficit ad credendum, quæ intelligit; vires addens ſupra Naturam, vt ea credantur, quæ captum ſuperant: *proprietas eſt enim Dei* (vt D.Zeno) *ea operari, quæ credi non poſſunt.*

Et

LXXXI.

Et ſuper Niuem.

SOrdet puſtulis, & leprâ Peccati. Cor miſerum: nulla ipſi quies, aut ſanitas: ſalus enim eſt Deus, quies noſtra. Cœpit Hyſſopô Pœnitentiæ, & Humilitatis curari: Diuinâ abſtergente

ſorditiem

ſorditiem dexterâ: incæpitque ſimul Svper nivem albere. Ea etenim contriti per pœnitudinem, & ſui contemptum Cordis fœlicitas eſt, vt ſanentur vlcera eius peſſima, & athleticæ valetudini, per Virtutum, linimenta & lachrymarum lauacrum reſtituatur. Sic lachrymis, Dauid adulterij, & Homicidij crimen abluit: & qui meruerat pœnarum Barathrum, Deo per pænitentiam placato, *meruit promiſſionem Hæredis, & Vitam cum Regno prolatam*. Cor mundum facit lachrymarum effuſio. Calidæ ſi emanent, amaræ, cinereæ. *Calidas deuotio facit, amaras contritio, cinereas memoria Mortis. O Pœnitentia, quæ Deo miſerante peccata remittis, & Paradiſum reſeras: quæ contritum ſanas, triſtem exhilaras, vitam de interitu reuocas, gratiamque abundantiorem refundis*. Per contriti Cordis igitur ſacrificium, Deo per pœnitentiæ dolorem ſatisfaciamus, perq; humilitatis gemitum, cooperantibus Eleemoſynis, & ieiunio, vt commutatis ſimul in melius moribus, pollutam culpis conſcientiam *Super niuem dealbemus.*

∴

Præ-

LXXXII.

Pretiosius Nihil.

INgens olim visa est Romanis mediô forô hyans vorago: monstrosum os minabatur, breui hausurum se Vrbem. Consuluit superstitiosa de more Cohors oraculum. Respondit, prætiosiora si inij-

cerent,

cerent, coaliturum hyatum. Armillis protinùs, vnionibus, nummis, terræ fauces ex ſaturare conati ſunt: fruſtra. Præſtantiora expeti, Oraculum geminauit: interea ſæuiebant flammæ erumpentes, dehiſcebatque ampliùs terra. Gemmas, & aurum, infra Hominem eſſe, Curtius coniectans; ſolus litare flammis conſtituit, ſuoque capite Patriam à periculo vindicare. Inſilijt hiulco barathro, ſtatimque concluſa eſt vorago. Cor noſtrum patente hiat ore (Oris Cordis deſiderium ſcitè Auguſtinus dixit) Appetit, ſitit; nunquam dicit ſufficit. Expleri nullo poteſt alluuio. Voluptates ingere, dignitates immitte, theſauros infunde, eſurit adhuc. IESVS, verè Homo Deuſque, Prætioſiſſimus rerum omnium, Cordis Bulimum, & Hidropem ſedat. Si inſideat hic Cordi, occluditur illico, nil enim inexplebili deſiderio offerri poteſt, ipſo Deo præclarius.

LXXXIII.

Superflua Detrahit.

PRotheus eſt Diuus Amor: in quaslibet ſe ſe aptat imagines, viliora etiam miniſteria pertentans, grande ſi Redemptionis opus reſpiciant. *Pauperes ſpiritu, Beatos eſſe* perdocuit: Cor itaquè

in ſuperflua excreſcens, in deſideria nempe inania protuberans, preſegminibus expiat, opportunis Prouidentiæ dolabris; vt expolitum, auro cœleſtis Amoris, Diuino læuigante ſpiritu bracteari, gemmiſquè Virtutum exornari mereatur; vt Diuinitatis Tabernaculum, per Charitatis, & Humilitatis illuſtrationem effectum, Sancti Spiritus muneribus repleatur.

***

LXXXIV.

Febris nostra, Luxuria est.

FEbris, eſt Calor extraneus, in Corde accenſus. Extraneus eſt & Luxuriæ Calor, quidquid enim à Deo alienum, extraneum eſt Cordi. Ignem dixêre Græci Febrem. Ignis quoque Luxuria eſt,

Corpus, Animumquè exedens, ac mortali absumens incendio. Nil prætermittit Diabolus, quod Hominem miserum aut debilitet, aut perdat. Ira Inflammat viscera, feruorquè dicitur sanguinis circa Cor; at nil alit impensiùs Iram, quàm Luxuries. Medæam, ac Cyrcem, Luxuria fecit: eadem Atreos, Thyestes: immoderata nàm Carnis petulantia, plurimum potest. Fœdum, hæc, animi incendium est; *Virtus quo absumitur, ratio perit, gloria vertitur in infamiam, & animi, Corporisque expugnatur robur.* Hæc senes alioqui verendos, ac conspicabiles, in vulgi ludibrium traduxit, quoniam nec albenti scit canitie erubescere; intimis enim semel concepta visceribus, in sæuiorem (ni Cœlum faueat) semper exardet luem, quæ non nisi multis debellari possit Antidotis: ad extinguendam namque Fornicationem, Virtus vna (ni suprema de Cœlo adfulgeat) non sufficit; vt D. Gregorius. Lues (inquam) tam sæua, vt infernas compleat sedes: nàm *Propter hoc Vitium* (D.Remigio teste) *demptis paruulis, paucis saluantur*. Synochus putris est, quæ totius sanguinis massam corrumpit, nec semel migrat in Hæcticam imo mali moris, idest proditoriam; quæ vires repentè prosternit; spiritus inquinat, facultates corrumpit, & intima Cordis occupat; *Cætera namque Crimina* (ait Apostolus) *extra hominem sunt; Fornicatio, intra.*

Vni-

LXXXV.

Vniuerſi Dominum.

COr extra Mundi orbitam libratum, Almo Ieſu Nomine radiante inſculptum, cuius ex ſinubus, videtur expanſis in altum brachijs Animula erumpere, Sacroſantum Chriſti Corpus

Panis accidentibus, ſubſtans in Athlantis ſpeciem ſuſtinens, ingens notat geſtationis priuilegium, quo Dominicum Corpus, dignè aſſumentes Fideles gaudent, vt reapſe eminenter non tantùm Creaturæ decora, ſed maius quoddam Vniuerſo toto contineant: Chriſtum nimirum Creatorem, Saluatorem, Iudicem; in quem deſiderant Angeli

proſpicere, & quem ſitientes diu Prophæte,
pluribus ſeculis à Patre poſtularunt in-
caſſum. Amore tandem Homini
Deum conciliante, vela-
tum modò ſuſcipimus,
quem faxit ipſe
qui eſt vt
reue-
lata tandem facie,
perpetuo con-
temple-
mur.

∴

LXXXVI.

LIberum adeò dedit Homini Arbitrium Deus, vt nullo poſſit ſubigi imperio. Adeò tamen neceſſaria eſt Gratia ad ſalutem, vt *nil ſit ſibi ipſi Homo, niſi dux in præceps*. Noſtrum quidem Velle eſt,

eſt, Voluntas tamen ipſa admonetur, vt ſurgat; & ſanatur vt valeat; & dilatatur vt capiat, & impletur vt habeat. Sic Dei eſt, de peſſimis bonos facere, caſtos de luxurioſis, humiles de ſuperbis: de ſectatoribus ſeculi, amicos Dei, & de ſubſtantia pulueris, in Angeli ſtatum prouehere; vt Euſeb. Niſs. hom. 2. de Epiph. Fruſtra ergo nos adnitimur, niſi gratia Dei adſtet propitia: non enim quiſpiam (vt Io. Clim.) Naturam ſuam vincet, niſi qui ſupra Naturam eſt auxilietur; ex quo ipſum adueniſſe cognoſcitur: Gratia enim ſic nobilitat Hominem, vt Chriſto inſeruiens, vnum cum eo efficiat: Gran. vnde Paulus, *Viuo ego, iam non ego, viuit vero in me Chriſtus.*

***

LXXXVII.

Cœteri facceſſite Flores.

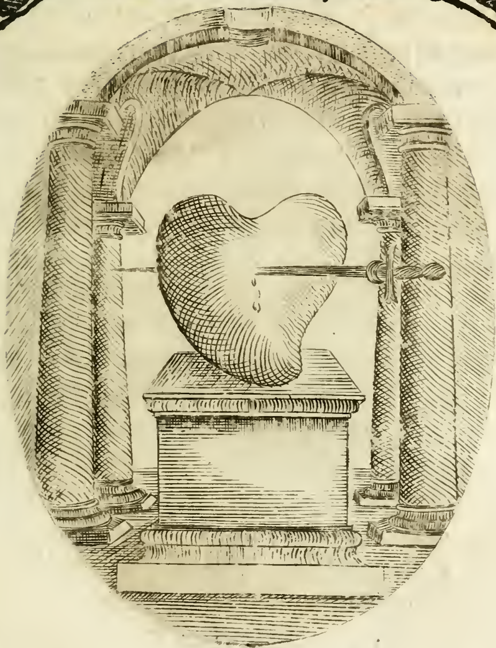
EXprobrat Humano Generi admirandus hic Flos, ingrati prorſus animi vitium. Flos, quem diuus efinxit Amor, Vitæ qui Mortem, mortiſque ei Vitam incluſit. Serta en ſpinea, clauos,

Z ſpongiam,

ſpongiam, columnam, diuino planè expreſſa ingenio: quibus adnectere placuit, folijs expreſſum lanceæ mucronem; fructibuſque Chriſti Ieſu Cor amantiſſimum, ſcatens purpureis ſeminibus; vt dilectionis ardorem, ſimulque Paſſionis vtilitatem, in ſeculis propagandam manifeſtaret. Delitijs florum ecce lector impreſſum dolorum Redemptoris noſtri memoriam, noſtræque ſalutis exordia. Quæ cordi noſtro ita adpingantur, imo inſculpantur, vt dignum Paſſionis dominicæ conditorium effici mereatur.

LXXXVIII.

Vno ictu mille.

COR Deiparæ, doloris gladio transuerbera-tum contemplare, qui diuino ferues Amo-re. Si Iesum diligis, & Matrem amas, Gratiarum veluti Arbitram. Dulcissimum Natum, Virgi-

nali quem induerat ſanguine, Templo obtulit, vt moris erat: ex humilitate, non ex neceſſitate. Prædixit Simeon Virgini TVAM IPSIVS ANIMAM PERTRANSIBIT GLADIVS. Senis Verbum, verè GLADIVS Mariæ fuit: transfixit Sanctæ Matris Virginea viſcera, & VNO ICTV, mille vulnera infixit. Entheatum pectus Conſtantiâ præpotens, par cui nulla, collecto ſpiritu, ſe in dominicæ paſſionis comparauit anguſtias, in qua magis doluit; quàm ſi propria extitiſſet: dederat quæ Carnea Chriſto membra, in ſingulis paſſa eſt, tanquam in proprijs tormenta. Dei agnoſcebat filium, proinde ægriùs patientem ferebat. O Virgo dulciſſima, quos in partu dolores effugiſti, in Filij geminaſti Paſſione, vt pluſquam Martyr efficereris. Reſtitit dolori Virtus eximia, alioquin exanimaſſet: ſummoperè in filij Paſſione paſſa, quoniam ſummopere dilexiſti. Animam igitur pertranſiuit gladius, non corpus: nobiliori parti infixis vulneribus. Tu nobis ſis fortitudo in fragilibus, & contra Mundi pericula firmamentum, vt ſuperatis Hoſtibus, tentationibus deuictis, legitimi certaminis mereamur Coronam.

* * *

Deſo-

LXXXIX.

Deſolatio.

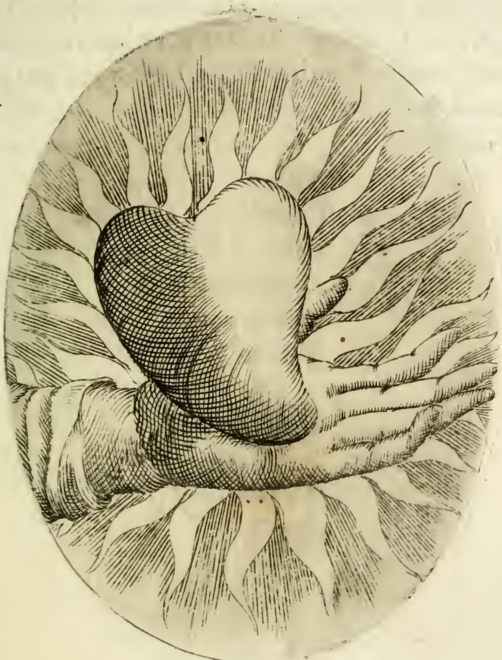
VEra bona Hominis, in Homine, imò in Hominis Corde ſunt. Hinc ſcitè dictum, Omnia Mea Mecum. Arcem en Cordis Archipyrata Inferni adoritur, obſidet, expugnat, populatur.

Vera iſte bona diripit. Ecce (Lector) Animæ interimenta, & DESOLATIO ad internecionem: ea, de quà Propheta, cum prælugeret Patriæ exitium. Nec ſpolia gratis aſportat Diabolus; pro Fide, Impietatem; pro Charitate, Odium; pro ſpe, Deſperationem; Iracundiam pro Patientia; pro Humilitate Superbiam, miſerrimæ Arci immittit: vt ſi quando velit Cor ad ſe ipſum redire, Præſidiarij inſint hoſtes, qui redeuntibus ſe ſe Virtutibus opponant. Dificillimum ita opus Spiritui obijcitur: adſpirante tamen Gratia Dei, & adnitente Hominis Voluntate poſſibile: vt fugatis ſic hoſtibus, poſſit denuo Sancti Spiritus muneribus illuſtrari.

Nulla

XC.

Nulla ibi Carnis voluptas.

ERectum Cor in vola radiantis manus, Animam in voluntate Dei quieſcentem oſtendit. Senſus Tactus in Carne eſt per cutis medium, & preſertim in manu, quæ ſummis digitis adeò eſt tem-

perata,

perata, vt rite de mollibus, aſperis, & ſimilibus iudicet. Sic Senſus rebellis, per ſenſum iſtum contumacior efficitur, niſi Virtus obſiſtat. Quicunque igitur Carnis flagrat ardoribus, Cor ſuum, voluntatem nimirum in Dei manu reponat. Ibi enim NVLLA CARNIS VOLVPTAS; vt habemus ex Vidua admiranda Brigitta Reuel. lib. 1. idque potiſſimum ſtudeant, quibus iam ſenij beneficio deferbuit ſangnis inter ea ſiquidem quę ſummopere Deo diſplicent (Sapienti ſi credimus) Senex eſt Luxuriæ obnoxius; ad eius namque exemplum Iuniores titubant, & labuntur.

Illu-

XCI.

Illuminet.

SPIRITVS SANCTI gratia Illuminet Senſus, & Corda Noſtra. Senſus rebelles ſic affatur Auctoris Ode Apodos.

SEnſus huc vſque deuij
Senſus procaces, perfidi,
Tirannæ Carnis Famuli,
Perduelles in Spiritum.

Organa Vos eximia,
Diuini labor genij,
Poſſet vt per vos Anima,
Creatorem agnoſcere.

Vos tamen Senſus abſoni,
Carnis lictores peſſimæ,
Regem aduerſus Optimum
Mancipia dira inſurgitis.

Senſus, ò Senſus deuij,
Auriga ſedet Ratio,
Morem regenti gerite,
Celſumque Numen noſcite.

Sentes habet, & ſalebras,
Virtutis trames arduus;
Ad flores tamen Gloriæ,
Perſeuerantes prouehit.

Vanæ non Orbis Gloriæ,
Quæ fumus fimus funera;
Sed ad Cælorum gaudia,
Perpes vbi Iucunditas.

O Viſus tu qui ſæpiùs
Formam cadentem ſuſpicis;
Et fœdam Vrnam cineris
Deambulantem deperis.

Roſis qui genas æmulas,
Et dentes vnionibus,
Iam libitinæ proximus,
Inter deliria repetis.

Pectus,

Pectus, qui lacti comparas,
Breui aditurum tumulum,
Manus, qui niui æquiparas
Osse constructas arido.

Olfactus delicatior,
Suffitu Moscum proÿcis:
Inter Sepulchri stercora,
Grauis olebis Vermibus.

Eia Sepulchrum aperi,
Te iunge cadaueribus;
Cras eris ipsis similis,
Hodie ni Mors insiliat.

Valete (dices) Cynnama,
Thura, styraces, Balsama,
Sique meliorem lachrimam,
Felix plorat Arabia.

Aures, vos aures patulæ,
Obscenis sæpè cantibus,
Rogo eiurate modulos
Lasciuientis seculi.

Voluptas subit viscera,
Altoque vrit incendio;
Sopitum ignem suscitat
Titillans Carnem cantio.

Gentium tu falx Ingluuies,
Vberior esca vermibus,
Vilis Animi sarcina,
Pondus fœdum Sarcophagi.

Natura prudens refugit
Hiantis Gulæ Bulimum:
Vndâ, buccellâ, & olere
Satis aluntur Corpora.

Animæ dapes instruit,
Sacrosanctum Ieiunium;
Solusque PANIS, Homini
Interno alendo sufficit.

PANIS (si spectes accidens)
CARO cui subſtat integra
Veri DEI Vnigeniti,
Animaque cum Sanguine.

O felix ter Conuiuium,
DEVS, vbi eſca fidelibus,
Cibum, & Potum ſuggerit
Ad Salutem, & Gloriam.

Tactus, tu Senſus infime,
Dos Brutorum præcipua,
Faceſſe iam ab Homine,
Aut Rationi inſeruias.

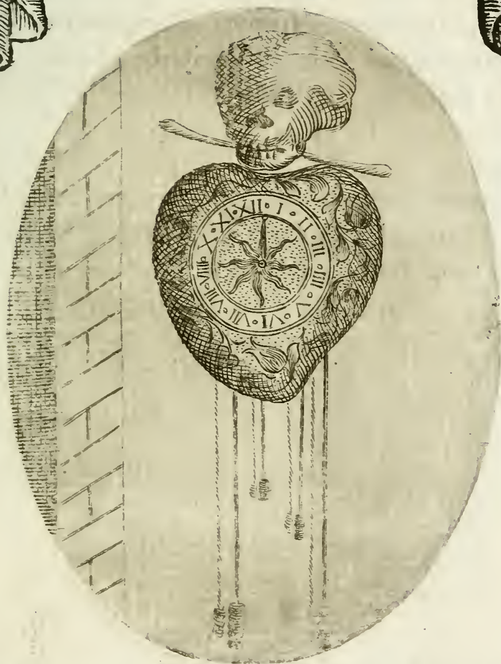
Nudam palpa Caluariam,
Et vana cordis Clauſtra;
Contere ſpinam digitis,
Aridis nexam vertebris.

Valete tactus organa:
Iam epidermis ſoluitur,
Mortis per vos memoria
Cæteris redeat ſenſibus.

Senſus, ò Senſus deuij,
CREATOREM agnoſcite,
Auriga ſedet ratio,
Blandum perferte Imperium.

XCII.

Tunc Satiabor.

OVium custodem Dauid, ex caula ad Aulam,
imò ad Solium Deus euexerat : iam à Pue-
o dederat Gygantes prosternere : Diuitijs, Di-
gnitatibus, Bonisque stipauerat affluentibus : vni-
uerso

uerſo tandem (inimicis ad internecionem deuictis) præfecerat Iſrael; ſubditi vt innumeri, numerari non poſſent. Nauſeabat tamen Rex prudens ſuper mortalium bonorum cibo leuiſſimo; & anxio adhuc animo Pax non erat: quoniam nihil eſt Mundo, in quo vere Hominis Cor quieſcat. Quinquagenarius qui ſcribo à Peripato, Lycæo, Stoa ſponte transfuga (proh benè factum) ad Ludimagiſtram reuertor, vt Elementa veræ Perfectionis addiſcam. Diua illa Cœleſti penitùs exardeſcens

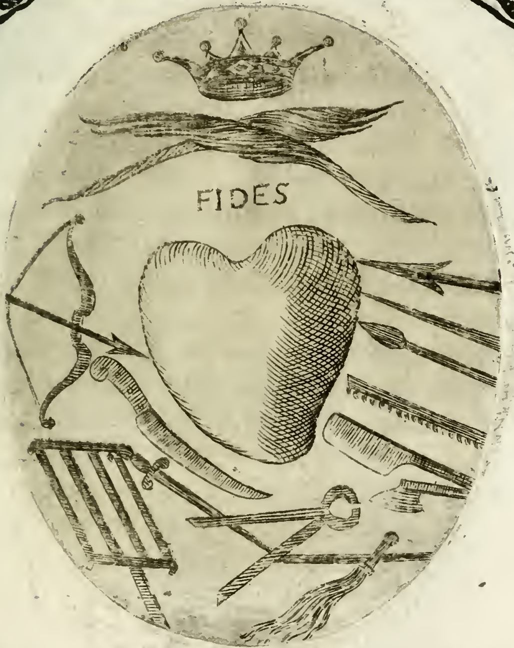
Amore Thereſia me arctiùs admonet, indicans nil infra Cœlum amari meritum; fluxa mundi bona putreſcere; Cor Hominis vacuum, haud poſſe imaginibus, & vanitate repleri; ſolius Dei gaudere preſentiâ, & gloriâ, quæ cum apparuerit, vberrimo beata hauſtu exſaturabitur Anima.

***

Viri-

XCIII.

Viriliter Age.

MArtyrum trophæa cernis lector. Laurentij Cratem; Arcum Sebasti, cœtera tu perturre, Virorum, quodque magis mirandum, delicatiorum Virginum perhorrenda tormenta. Præstan-

ſtantiſſima hæc eſt FIDEI prerogatiua, vt corpore in Animæ ſeruitutem ſubacto; membriſque in obſequium Chriſti mancipatis, iam contemnantur Tyranni, imminenſque ſpiculator oblectet. *Viriliter age, & confortetur COR tuum, & ſuſtine Dominum*, hortabatur Dauid: in tribulationibus enim, & angoribus, preſens eſt Numen; in quo certior eſt habenda fiducia, quando pro bono opere, aduerſa patimur, vt plena merces (quod ait Gregor.) in æterna retributione ſeruetur: nàm *Caro mollibus, Anima duris nutritur*, illam blanda fouent, hanc aſpera; illa delectationibus, hæc amaritudine paſcitur: & ſicut Carnem dura ſauciant; ita ſpiritum mollia necant. Sic D. Gregor. Moral. 10. cap. 24. In Fide igitur viriliter egerunt Martyres: *non ad Martyrium idoneus eſſe non poteſt, qui ab Eccleſia Domini, corpore, & ſanguine non armatur ad prælium*. Cypr. in ſerm. de Orat. Dom. ſpes ergo, tuta Animæ Anchora, in mera Chriſti Charitate, fiduciam parit, cum Patientiâ; vt animus in probatione non fluctuet non deſperet, ſed reſiſtat, vt coronetur.

.˙.

Mune-

XCIV.

Muneris hoc tui.

SOlent aliquando Nubes ita diſponi, & è Solis regione locari, vt tàm viua eius imago in earum ſinu reddatur, vt ægrè à vero Sole nubibus impreſſus dignoſci queat. Hoc eodem ſymbo-

lo vſus olim Eruditiſs. Melchior Zoppius Ac. Bonon. ijſdem plane Verbis adſcriptis, MVNERIS HOC TVI. Nubecula eſt Anima, per Cordis expreſſa imaginem. Intuenti benigniùs IESV, patet humillima; cuius adeò lętatur lumine, vt diuino imbuta ſplendore, Amantis Dei lumen, & Imaginem referat. Crucifixi Domini Parelion, Franciſcus fuit, radios vulnerum ex intuitu retulit felix, vt de ipſo meritò cecinerit Muſa Pia,

Exue Franciſcum tunicâ, laceroq; cucullo,
Qui Franciſcus erat, iam tibi Chriſtus erit!
Franciſci exuuijs (ſi qua licet) indue Chriſtum,
Iam Franciſcus erit, qui modò Chriſtus erat.
Quod cæleſtis Amor non audet, fingit Amator,
Arte noua effigies, vt ſit Amantis Amans.

MVTVATA ſic LVCE, *Humi* iacens, *Humile* nimirum Cor, Cœleſtis Solis imbuitur lumine, vt radijs ditatus, præfulgeat Aſtris, ſanctitatis imitandum, & celebrandum exemplo; Seraphicæ Religionis, toti Orbi terrarum venerandus Anteſignanus.

Lucta-

XCV.

Luctaturus Inungor.

MOS fuit Athletarum, vt cum in arenam descenderent luctaturi, largiùs se Oleo illinirent, vt hostilem manum efugerent opportunâ lubricitate agiles. Morti iam insultanti proximus

Homo, salutari se *Inunctione* præmunit, rapaces vt vngues illudat Dæmonum, si fortè morti succumbat: non enim ipsi turpe est, si Victo Diabolo, mortem victricem fateatur, cui se Auctor Vitæ, nos vt redimeret, exanimandum spontè obtulit, cum in Cruce *Mortem moriendo destruxit, & Vitam resurgendo reparauit*, vt cum ipso tandem per eius Passionem resurgeremus ad Gloriam.

XCVI.

In Electis.

SAcrosancti Rosarij quanti sit recitatio, innumera declarant miracula. Vrbium hoc columen est admirandum. Experimento comperta scribo. Plurimum quoque ad salutis æternæ spem

facit,

facit, laus hæc Deiparæ gratiſſima; *Roſa quippe læto tantùm, & felici prouenit ſolo*. Triplex eſt Corona, Roſarium: Filiæ, Sponſæ & Matri Summi Regis Mariæ quæ competit. *Confratres habent Angelos, & Beatos quicunque in Sacroſancti Roſarij albo deſcripti ſunt, Virginem ſi attenta Pſalterij huius recitatione ſalutant*, vt Beatus Alanus cap. 3. de eius vſu. Neque omittendum, cenſere D. Gregor. Nazianzenum, (vt Caniſius citat) Angelos in Cęlo, ſalutationem Virginis recitare: quod idem prædictus B. Alanus apertè aſſerit. Amplectamur ergo, ſummâ veneratione, & fiduciâ, Sanctiſſimi Roſarij vſum; vt enim in Dominicano Breu. lect. 3. ſec. Noct. Off. ſolemnis S. Roſarij, *Admonuit Virgo, hoc genus orandi promptum, ac facile, etiam ſibi gratiſſimum; ad impetrandam Diuinam Miſericordiam accomodatiſſimum; populis ſalutare; & contra quæuis aduerſa, preſens auxilium*. Spinas tamen non ſeparemus à Roſis, Deiparæ laudibus, Sacroſanctam Diuinæ Paſſionis connectentes memoriam, vt IESVM reſurgentem à mortuis, aſcendentem ad Patrem, Paraclitum deſcendentem, Mariam Aſſumptam, feliciterque æternæ Gloriæ decoratam Coronâ, poſſimus viatores meditari, comprehenſores aſpicere, & perfrui.

Poſ-

XCVII.

Possunt esse simul.

TRiplicem recensuit Amorem Plato; Diuinum, Humanum, Ferinum: apage tertius esto. Diuino facilè conuenit, & Humano, simul vt concinnè esse possint, & velint: Rex tamen

Diuus

Diuus eſt Amor, Humanus cui famulari, ſummi loco honoris ducit: qui enim caligare ſæpè, & collabi ſolet, ſi ſolus; cœleſti iunctus Cupidini, Lynceus fit, & ſemper regiâ incedit viâ. Vterque Cordi geſtit inhabitare: at *lectulus iſte floridus* eſt anguſtus: Regi amplior debetur locus; incubet alter vix non deiectus, & ſummâ cum veneratione Domini ſtipans latus. Vterque Pulchri deſiderio exęſtuat. Pulcherrimum quoddam Anima eſt, in qua Pulchrum generare contendunt. Tunc Humanus Amor, Cœleſtis prope induit Naturam; quod ſi ad voluptates deflectat, in Ferini facilè Amoris vilitatem ruit preceps. Animi Pulchritudo, Virtutum eſt Harmonya, quarum amuſſis, moderatio, & nuſquam excedens concordia. Animæ theſaurus eſt Amor, Hominem à Brutorum ſecernens vulgo. Numinum antiquiſſimum Plato fabulans feriò, vocauit Amorem: Amor, Deus eſt, æternus. Hic eius ſi æſtuet Amore Anima, eſſentiæ Diuinæ ferè comparticipem efficit, & ſapientiæ compendiô, eluſis quæſitæ per ſtudiorum labores cognitionis ambagibus, ad Deum vſque felici attollit volatu: ac ſupra ſe poſitam, ad inexhauſtum Idæalis Pulchritudinis fontem euehit. Seruiat Hic igitur lubens, Regi diuo Cupidini; & puriſſimi Principis famulus deuinctiſſimus, Clemens ferat Imperium.

Cha-

XCVIII.

Charitatis Victima.

TIresiam ex Mare percussis anguibus in fœminam commigrasse, mendaces effutiêre Poetæ. TERESIAM ex fœminâ mutatam eminenter in Marem, morum seueritas, vitæ austeri-

tas, Prudentia, Conſtantia indicarunt. Virago Hæc, Virorum quoque, ne dum Virginum, ſacra Anteſignana recolitur. Tireſiam priſci Vates, Vatem mentiuntur: Vatem ex Deo TERESIAM non ſemel, Catholica veneratur Pietas. Illum, ob viſam incogitanter nudam Palladem, captum oculis memorat ex Non. Dyoniſ. cap. 5. Politianus Miſcell. 80. quam Græcus ille Auctor, MISERICORDEM appellat. Hæc, tempore Paſchali, ſumpto Chriſti Corpore, corporeis etiam oculis, radiantem Eius vidit Humanitatem: vt Maieſtatem adeò expauerit, quod niſi protinus lenior adfulſiſſet MISERICORDIA, oculis non tantùm capta, ſed & exanimis corruiſſet. *Tanto Diuini Amoris COR TERESIÆ conflagrauit incendio, vt meritò viderit Angelum ignito iaculo ſibi præcordia tranſuerberantem; & audierit Chriſtum datâ dexterâ dicentem ſibi, deinceps vt vera Sponſa meum zelabis honorem.* Pontificis inſuper Summi Vrbani VIII. ſtilo ſic celebrata.

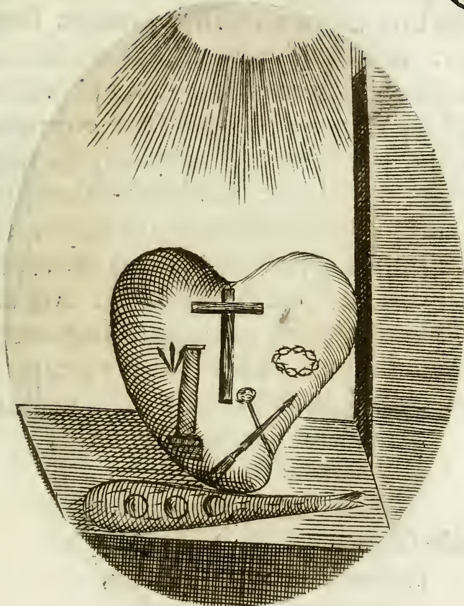
Diuini Amoris cuſpide, In vulnus icta concidit,
O CHARITATIS VICTIMA, &c.

Attentiùs ſi quis legerit INTERIOREM ARCEM à Tereſia conſcriptam, ad ſalutarem vtique Conuerſionem, intenſiſſimumque ſui Creatoris Amorem manuducetur.

Præter

XCIX.

Præter rerum Ordinem.

ALtiſſimum Diuinæ Trinitatis Myſterium, longè doctiſſimorum Theoſophorum fatigauit ingenia. Quod tamen ne vix quidem attigit ſtudium, Claræ ſatis clarè expreſſit miraculum.

Pręteream us,quod in CORDE B. Claræ de Monte falco, (vt Vancius in eius Vita) graphicè expreſſa viſa fuerint potiora Dominicæ Paſſionis inſtrumenta, illud profectò mirandum eſt, quod in Cyſti felleo ipſius tres globuli inuenti fuerint, quorum vnus eodem grauitabat pondere, quo bini; bini quo vnus, omnes ſimul, quo ſinguli. Toto quidem genere admirandum opus, & PRAETER RERVM ORDINEM. Qui ad Naturæ amuſſim id reuocari poſſe ſubtiliore conantur indagine, videntur recurrere ad principia, quæ acerrimo mentis acumine in Archiſophicis propoſuit AlbertusPompeus Comes,penes quem,per exempla ponderum in trutina, & vocis in diapente, & diapaſon, doctiſſimè exprimuntur. Alumnam tamen Pietatis Fidem adeamus, quærentes obſequio, quod ingenio aſſequi non valemus. Satiſque credamus, quod Eccleſia canit venerabunda.

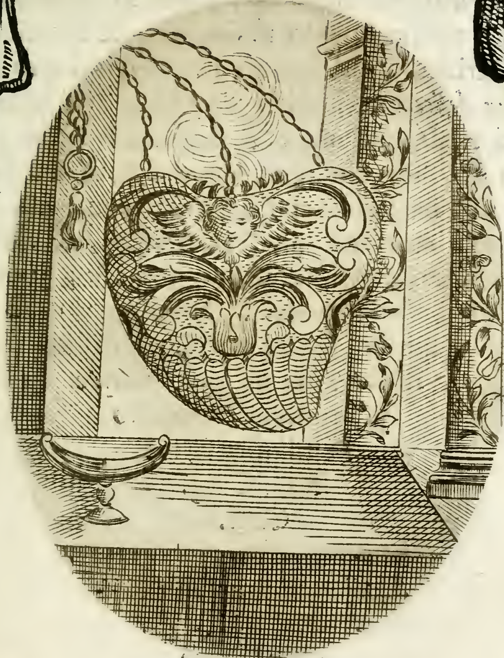
Iſta Virgo tres lapides
Trinitatis inſignia
Sibi inuicem ſimiles &c.

Et paulò ſupra.

Crucem, Coronam Spineam,
Flagellum cum funiculis,
Spongiam, Clauos, Lanceam,
Columnam nexam vinculis
In Corde fert hæc omnia, &c.

Diri-

C.

THuribuliforme **Cor**, ad **Deum** tendentis Orationis ſymbolum eſt; exoptat Anima, vt *Dirigatur Oratio ſicut incenſum in conſpectum Domini*: non enim ſemper directa aſcendit, quoniam

orando

orando deficimus. Sic Zebedei filijs, petentibus dexteram, & ſiniſtram in Regno Chriſti, reſpondit Dominus, *Neſcitis quid petatis*: quodque Apoſt. ait ad Rom. 8. *quid oremus ſicut oportet neſcimus; ſed ipſe Spiritus poſtulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus.* Debet autem Oratio iugis eſſe, & indeficiens: ita Chriſtus apud Lucam 18. *Oportet ſemper orare, & non deficere.* Sit igitur Oratio ad Dei gloriam, Fidei exaltationem, & Animarum ſalutem; tunc enim *ſicut Incenſum* in conſpectu Altiſſimi dirigetur. Sic Barradius in Euang. T. p.l.q.c.14. Thus (inquit) *Oratio eſt, quæ Thuris inſtar, ex CORDE Charitate incenſo in Cœlum aſcendens, gratum Deo odorem præbet.* Tota ergo die (ſubdit) ſi fieri poteſt *COR* noſtrum *Thus* offerat; ſitque perpetuum coram Eo *Thuribulum*; iuxta illud Greg. Cant. 3.

Sancta Anima, quaſi *THVRIBVLVM*, *Cor ſuum coram Deo facit.*

Scribe

CI.

SCRIBE.

AVCTORIS PERORATIO.

Quærens me ſediſt laſſus,
Redemiſti Crucem paſſus,
Tantus labor non ſit caſſus.

DEVS

DEVS, Qui me Corporali proximorum ſalu-ti, Medicum præeſſe iuſſiſti; præſta deprecor, vt ſalutem Animæ, ex operibus, tuâ gratiâ iuuante conſequi valeam: & IN TE MORIENTI, poſt Vitæ huius fluxæ deliramenta, per Mortis anguſtias, & Purgatorij pœnas, vbi Electis tuis æternus Splendor adfulges, feliciter peruenire concedas. Ita voueo, Ita ſpero, *Indignus, ingratus, & inutilis DEI famulus.*

F. Pona.

FINIS.

